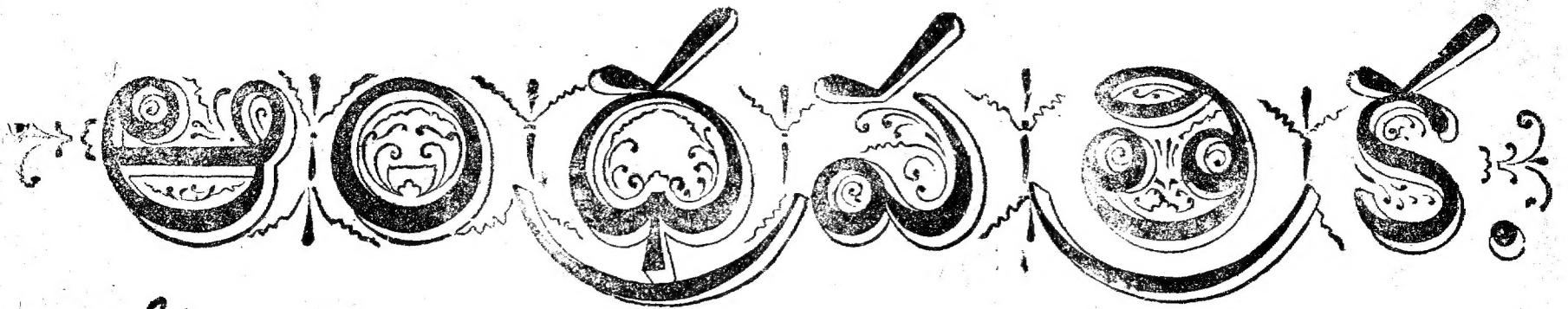

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి పేజీ 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310762

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జనవరి నెల 11-వ తేది శుక్రవారము
రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పంచమి ౩.

No. 138
సంచిక ౧౩౮

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1924

గాంధీ మహాత్ముని

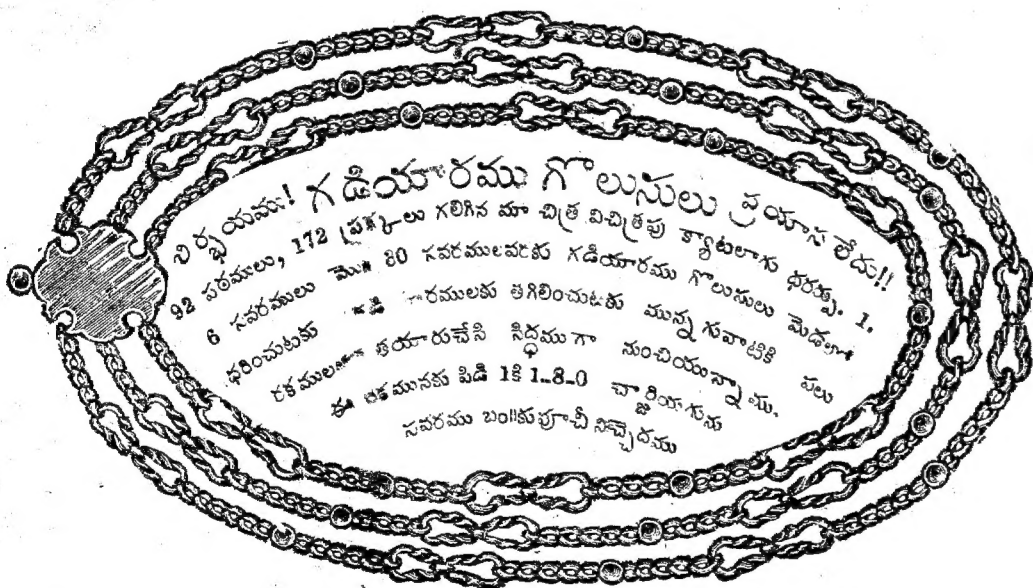
పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి. గురుపామ కెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 20, శైవాజీపూర్ రోడ్డు, నగరాసు.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦.

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు

నీలయిన మలభక్తెలిని వ్రాయబడినది.

తెలుగు భిక్షు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము,
7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

5-1-24 శనివారము నుండి 11-1-24 తేది శుక్రవారము వరకు

ప్రతిరోజు రెండు ప్రదర్శనలు

సాంధ్యం 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు

కని, అదివారముల మధ్యాహ్నములకు 3-15 గంటలకు

కోహినూరు కంపెనీవారి సూతనకథాని

శుక్రదేవచరిత్రము

మహాభారతములో యొక దిక్కుమైన ప్రదర్శనము

దీనితో యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ హ్యానున్నా,

చోస్యమున్నా చూచుచును.

దంతధావన ఉత్తమ సంఘి

డబ్బీ 2 అలాలు డబ్బీ రూ 1-4-0.
టి. యస్. యస్. శాస్త్రిగారు,
2 ఏ, అలంకాత్రావీధి,
(1191) తిరువలిక, పి. నగరాసు.

మీరు వెజిటాల్ సబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేకపోయిన, యిప్పుడే ఉపయోగించుకు ప్రారంభింపుడు.

తెలుపు, పరిశుభ్రత, రసము, మున్నగువాటికి పేరు పోయినది.

నై దుక్కులు పరిశుభ్రము, తెలుపు, సువాసనలేనట్టి సబ్బునే వాడవలె నని సలహా నిచ్చుటను జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు.

ఉప్పనీటిలో కూడ నురుగు ధారాళముగా వచ్చును.

ధరలకు యితర వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

నయముగా దొరకు యిదే మాదిరి సబ్బులను వాడుటను మానుడు.

(1)

SOLE AGENTS:
Messrs. ATAM HAJEE MOHAMED SALT,
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

Messrs. D. V. NAIR BROS.,
Calicut.

For Madras and Chingleput.

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

వృత్తాంత లేఖలు

నెల్లూరు

అగోగ్యాభివృద్ధి వారము

(స్వకీయ విలేఖరి)

జనవరి 9:—ఈ సం॥ 14 తేదీ మొదలు 19 తేదీ వరకును నెల్లూరు జిల్లాలోని మొదటి అగోగ్యాభివృద్ధి అవసరమును కడ ర్పనమును, ఉత్తరమునును జరిపినట్లు గొప్పయ్యలైన నెల్లూరు జిల్లా బోర్డువారును నెల్లూరు జిల్లా అగోగ్యాభివృద్ధి సంఘమువారును కలిసి చేయుచున్నారు. ఆ హాజరు దినములందు ఒక నెల్లూరునుండి ఒక యిట్లు ప్రక్కలనుండి కొంతమంది, రెడ్డిపాలెం, కావలి, కందుకూరు, గూడూరు, వెంకటగిరి, మాళూరుపేట, గాయపేట, కనెగిరి, రావూరు, పాడిలిగూడెం ప్రదేశములందును వైద్యాధికారులను కడభిమానులను, అవధన పూర్వకమైన విషయములను జనసామాన్యములకు పక్కపూర్వ కముగా తెలియజేయుచు రని విచరున్నాము. నెల్లూరు జిల్లాలో దువారు ఈ విషయమును దెబ్బకొట్టేదై పహించి మార్గదర్శకత్వ త్రైప్రవర్తనములు ప్రారంభించిరి. ఇందలివ్యయమునకుగా 500 రూపములను విరాళముగా దూడ బాండ్లను, ఇది ఒక నెల్లూరు ప్రభుత్వాలకు సంఘమునాడు 50 రూ॥ విరాళముగా పొందెడిది. నెల్లూరులక్షీనరసారా రెడ్డిగారి ప్రభుత్వమున నందలి ప్రదర్శనము జరుగును. కార్యక్రమము యొక్క వివరము ఈ క్రింది విధముగ వస్తుంది.

14-1-24. కడర్పరము జిల్లా బోర్డు సంఘాభ్యుత్థైరవారపు బహుమార్ కృష్ణరావుపంతులుగారిచే ప్రారంభింపబడును. వాటినియు పరిశుభ్రతను గురించి జిల్లా వైద్యాధికారి, పటములను యాములో ఉపన్యసించెదరు. ఆ రాత్రి ఒంగోలు ఆస్పత్రిలో 40 రెడ్డిగారిని శ్రీయుత శేషురెడ్డిగారిచే రచించుటకును కుదియునట్లును కడర్పరమును.

15-1-24. ద్వారక హాజరగుట సామాన్యములు వ్యాధులను గురించి లాంకరు, పదర్పనములను దృష్టాంతపూర్వముగా నేర్పించి యుపన్యసించెదరు. జిల్లా శిక్షకు గారు రావల్లసెన్ దొరగారు అధ్యక్షత వహించును.

16-1-24. డేక్ బంగ్ దొరసానిగారు (జనాభిని గుఱించియు, కేసుపాదములగురించియు ఉపన్యసించెదరు. యువాని వైద్యకాస్త్రాన్ని సారము పరిశుభ్రతను గుఱించి నెల్లూరును దుందు దెంగళూరు వాకిమ గారు ఉపన్యసించెదరు. మ-రా-శ్రీ మైదవోలు చెంగళూరుపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించును.

17-1-24. (స్త్రీలకు ప్రత్యేకము) ప్రదర్శనము
వాటినియు శ్రీయుత కమలకుమారులు కడర్పరమునకు కొనిరావలయుననియు ప్రదర్శన ప్రదేశమున కేసులను స్నానము చేయించుటకు వేడినీళ్లు ఏర్పాటు చేయించి కుండలను నియు, సంవత్సరము తోపుక గల కేసులను చిన్న చొక్కాలును, అవటికి వచ్చుస్త్రీలలో, అవగా కేసులను కొని వచ్చువారిలో 5 గురికి ఏరెను బహుమతిగా కూడ యిత్తును. వీరున్న వీరసానిగారు పరిశుభ్రతను గుఱించి ఉపన్యసించును. మిస్. మెంటాలిటీగారు అధ్యక్షత వహించును.

18-1-24. మిస్. నందమూగారు కేసులను గుఱించి ఉపన్యసించెదరు. డేక్ బంగ్ దొరసానిగారు అధ్యక్షత వహించును.

19-1-24. విద్యార్థులకు విందులు జనుతును. మద్రాసు ద్వారక కేసరిగారు అయిచ్చేద తీర్మానమును గురించి ఉపన్యసించును. శ్రీయుత కడర్పర రెడ్డిగారు స్కూలు బాలికల అగోగ్యమును గుఱించి యుపన్యసించెదరు. రావల్లసెన్ దొరగారు ఆమెనర్ల కృష్ణరావుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. రి. రి. ఫారములలో నడుపుకొను విద్యార్థుల పరిశుభ్రత మీద వ్యాసములు (వాకి వంపి నాగిలో ఉత్తరవ్యాసముల రెండింటికి బహుమతులిచ్చుటకు యోర్పాటు చేయబడినది.

నెల్లూరు జిల్లా పాల్వంచీకు శ్రీయుత టి. సి. జోసెఫ్ గారు యా ప్రదర్శనములను ముగియించు చాల పాటులనున్నాడు. ఈ ప్రవర్తనలందు ముఖ్యముగా జిల్లా బోర్డువారి ఉపాధ్యాయులు దై రావులు, జిల్లా అగోగ్యాభివృద్ధి సంఘి కార్యదర్శులను శ్రీయుత కడర్పర విశ్వకాకరావుగారు వారి ప్రవచనము నున్నాడు.

గోలకొండ వ్యాపారుల సంఘము

విద్యార్థి నిలయసావన

(మా స్వకీయ విలేఖరి)

అడయాడు, జనవరి 4:—ఈ మధ్య గోలకొండ వ్యాపారులలో ఆన్యోన్యము కారమును పెంచించిపెట్టి, వారి శ్రేణి మునుపటి సర్వ విధముల తోడ్పడుటగాను చెప్పవలెనా గోలకొండ వ్యాపారుల సంఘము యొక్క నెలకొల్పబడింది. రావు చామోలు గొప్పయ్యగారు మేటరంగారావుపంతులు ఎం. ఏ. గారు సంఘమునకు వ్యక్తులు. శ్రీ పంగనామముల రామారావుపంతులు బి. ఏ. గారు ఉపాధ్యక్షులు. శ్రీ యశోజిత్తయ్యారావు, వాల్మీకిగారు కార్యదర్శులు. మైకోరుజీవి, బమ్మ జగన్నాథ వారు ఎం. ఏ. ఎం. ఎం. ఎం. కావలెనట్లు శ్రేణిగారిచేతులు గారు, నెలకొల్పబడిన రామారావు పంతులుగారు మొదలగువారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను నుండి సంఘ శ్రేయోభివృద్ధికి సర్వ విధముల తోడ్పడుచున్నారు.

సాంఘికముగా విద్యార్థి నిలయ శ్రేణి, తగిలించు చుగ తోడ్పడదలచి, సంఘమువారి కేసులను ఇచ్చుట సమాజే మైత్తరగారి విద్యార్థి నిలయమును (ఉత్తరమునకు) కనెగిరి లో నెలకొల్పి తీర్మానించుకొనినారు. ఈ విషయమున తగిలించుటకు సాధ్యమైందెట్లయినా చేతు సంఘ ఉపాధ్యక్షులకు పంగ నామముల రామారావుపంతులుగారు సభాపిత్తము (కారము తగిలించుట) ఇచ్చుట చేయుచున్నారు. వాల్మీకిగారు వాక్ భాగమున భవముల నిర్మించి గురుకులస్థాపనమునకు తీర్మానించు కొనినారు. ఈ తోట బాటియనునది విద్యార్థులకు అతిసమీ పమున గలదు. గురుకులమునందు విద్యార్థులు, విద్యవిద్యాలయము వారి ఉన్నతవిద్యాలయమున చేరి చదువుకొనుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. ఉన్నతవిద్యాలయము ప్రభుత్వమువారిచే రిగిన్ చేయబడినది. ఆ యెలన సంఘములోని అన్ని పక్షములవారును తమ కిల్ల విచ్చుట చేయించుటకు ఎట్టి యభ్యంతరము నుండవలదు. గురుకుల విద్యాలయము సాంఘికమునకు తెలియ జేయుటగాను, సంఘాధికారులు ఈ క్రిందివిజ్ఞప్తి ప్రచురించు చున్నారు.

విజ్ఞప్తి

“1922-ని సంవత్సరారంభమున మద్రాసు నగరమున గోలకొండ వ్యాపారుల సంఘము యొక్క స్థాపించబడినది మొదటికి తెలిసియుండును. ఆ సేవ ప్రారంభములలో నుండు గోలకొండ వ్యాపారులలో ఆన్యోన్యమై చిది, సహకారమును పెంచించి ప జేయుటకును, సంఘముగల వీరువారికి విద్యార్థి నిలయమునకు తగిలించి అవకాశమిప్పించుటకును, రాజధానియందు దంతము గల మనవారు యింటిపెర్లను, గోరెములను, ఇతర ముఖ్యములను సంపాదించుటయు ననియు (ఈ ఆదర్శమునగాను ప్రత్యేకముగ నొక సమానా తియుచేయబడినది) ఈ సంఘమువారు తమ ముఖ్యోద్దేశ్యముగ నిర్ణయించుకొనినారు.

తగిలించి ద్రవ్యసంకల్పి తోకయిన సంఘోద్దేశ్యములను బయ్యవడముగ నిర్వహించుట కవ్యతరము. ఇందులకుగాను సంఘ సభ్యులనుండి ఒక్క రూపాయలకును ప్రవేశమునును ఉదార స్వభావులగు సంఘాభిమానులయొద్దనుండి విరాళములను స్వీకరించుటకును తీర్మానించుకొన్నాము. మన సంఘములో కొందరు మహానీయులు సంఘసభ్యుల బహుభూత నేతలగుటకును సంఘయొక్క కార్యములను నిర్వహించుటకు తమతమ ప్రాంతములలో గల సాంఘిక సానుభూతి బడయుటకును తగిన ప్రయత్నములను చేసెదమనియు వాగ్దానమునొచ్చుచున్నారు. అయినను ఈ కార్యము ఇప్పటివరకు తృప్తికరముగ కొనసాగలేదని (వారములకు చింతించుచున్నాము. మన సంఘమునకు పేన

నెల్లూరు జిల్లా ఖద్దరు బ్యాంకు

ఈ సంఘమువారు కాకినాడ బ్యాంకు వారమునం దక్కడ శ్రీయుత లేలూరు ముప్పారావురెడ్డి (జిల్లా బ్యాంకు సంఘాధ్యక్షుడు) గారి బహుమతి సమాజే మై ఖద్దరు బ్యాంకుల సంఘాధికారియైన అప్పారావుల గూర్చి అలాగింది తగిన బాహుదారులనుండి ప్రాసోటుతో బాధ్యులచే వాటా చేసి వైకము తీసికొనినీవు యేర్పాటుమీద పల్లిపాడు సర్పాక్షక ఆక్రమమువారికి 1000 రూపములను, శ్రీయుత ఓరుగల్కి రామచంద్రయ్యగారికి 500 రూ॥ యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఇతర అప్పారావుల గూర్చును తమతమ బాహుదారుల విషయము యేగుగతి తెలుపబడినందున అది నిలిచియుండునని.

విద్యార్థులకు వారి విద్యార్థి నిలయ సాంఘికము జరుగుటకు గాను శీతములనుండి వారికి తగిన భద్రముగ సహాయము చేయుట అత్యవసరము కార్యనిర్వాహములు తలచి విద్యార్థి నిలయ నిర్మాణ దానిని స్థాపించి, వీరకట్ట వారి ప్రభుత్వము సహాయము చేయుటకు ద్రవ్యము వసూలుచేయుట అత్యవసరము కలంది. కార్యమును కొనసాగించుటకు నందరూ కనూలు చేయుచు 2.5 విద్యార్థి నిలయ మింతవరకు సహాయము చేయు లిగితిని. మనస్ఫూర్తి విద్యార్థి నిలయ గానే ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పబడిన సంఘము తతపుర కంత్రికొద్దిగ సహాయము చేయు లిగితి మన ప్రాముటకు చింతించుచున్నాము.

జనసంఘము యొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములను కార్యరూపమున బెట్టుటగాను, గురుకుల (శ్రీయుత (విద్యార్థి నిలయము) నిర్మాణమునకు నెలకొల్పి విద్యార్థుల భోజనములను విద్యార్థి నిలయమున, తగినవారి విచారణకు విచ్చియు చేయుట అత్యవసరము మన సంఘసభ్యులలో కొందర ధర్మిచాయము నున్నాడు. ఈ మనకార్యము శ్రీశ్రీగ కొనసాగించు అని యాలోచించుచుండ, మన ఆదర్శకాత్మక, వాక్సాంతములలో సంఘముచేసి, గొప్ప గొప్ప యుద్ధములలో నెత్తుర అవధమును సంపాదించుటయు, మనసాంఘికమునకు రాజనింగి రావుగారు మన కార్యములను కొనసాగించుటకు ముందంజ వేసియున్నాడు. వీరు మాతృజాతిభిమానులు. మన సంఘాధ్యక్షులకు సంగతులను సంఘాధికారులకులవారు. గురుకులమును నిర్మించి దాని పాలన భారము వహించుటకును అంగీకరించినారు.

వీరి నిపుడు మన సంఘమునకు మనసాంఘికమునకు పంపుచున్నాము. గురుకుల పద్ధతులు మొదలగునవిని గురించి వారు మాతో స్వయముగా వివరింపగలరు. వారికి ఎన్ని పనులున్నను సరకు గొంక మన సంఘ కార్యములకు గాను తమ యావచ్చుకొని విద్యార్థులకును సంగతులయెన్నుచు, మిగుల వాకినాడనుచి, సంఘ కార్యములకు తగిన సానుభూతిని ప్రోత్సహించు చూడగలరని మమ్మచున్నాము.

సంఘ సభ్యులు.

తేలుమందు

మె సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0. తేలు కాటులన అపాయము లేదుగాని విశేష బాధ గలదు తేలు కాటులన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. మట్టిపవోటను బండపాయనటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. మట్టిపవోట కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయమగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలెనది.

వసుత్తకు తెలము

మెల డబ్బీ 1-కి మ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 తప్పి మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్తే 0-5-0 మూత్రమే. అరికాల్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకములను, కీతగాతి వలన పగిలి నీరుకారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుల్లమని జలపోయి మంచిచర్మము కాగలదు. పగుల్లనొప్పియు నయవచ్చును. స్వల్పవ్రయము. కాళి పగుళ్ళకు ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము. అమ్మి కొంజనం చిప్రో, ముదగాగు - బొంజాయి.

SREE

Rama Rajya Studio
Portrait Painting in Oil Colours,
Bromide Enlargements in Black & White,
Sephia and in natural colour Oil or
Water Colours.

The undersigned, under whose immediate care and supervision, all our works are executed, was under the personal tuition, in **Bombay, of the great and celebrated Artist A. H. Muller, Esq., of Germany** and patronised by the Rajah of Sivagiri. The fact that he distinguished himself as Chief Artist for 8 years at Messrs. Doss Bros., etc., in Madras is a sufficient guarantee that he can always give complete satisfaction to his customers. Charges moderate. Prompted attention Neat execution.

A trial order is solicited.
P. A. KRISHNAMA RAJAH, Artist.
1/21 Rajagopalanayakam Street,
Chintadripet Post, Madras.

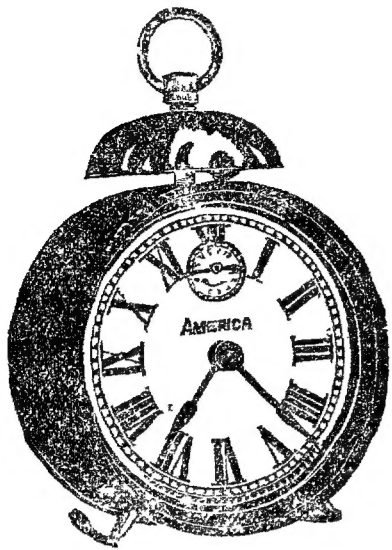
ఆంధ్ర దేశములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన

యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్సువారి శ్రేష్ఠమైన గడియారములు

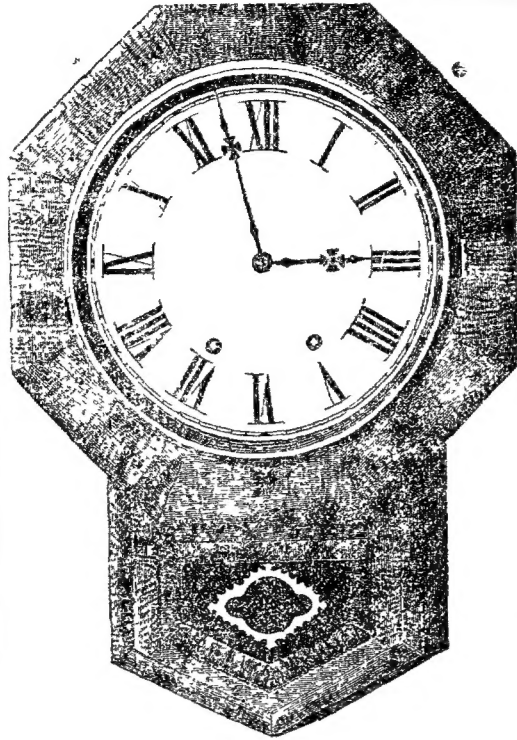
సరసమైన ధరలు !

గ్యారంటీతో అమ్ము గడియారములు !

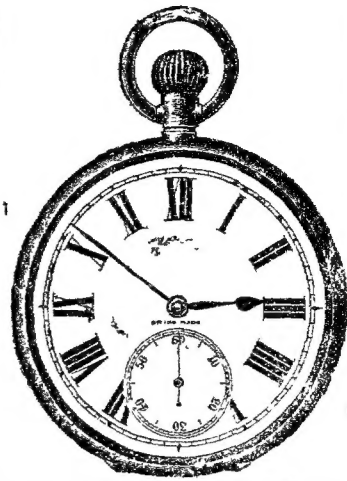
వెంటనే ఆరరు వస్తుడు !

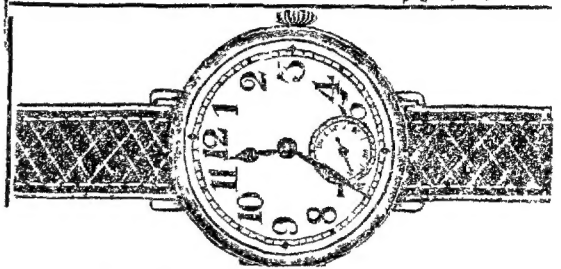
జర్మన్ అలూరము గడియారము: రు 4-8-0
అమెరికన్ అలూరం గడియారము 5-8-0
జర్మన్ 'వి' అలూరం టైంపీసు 5-0-0
జర్మన్ 'వి' టైంపీసు 3-8-0
సంగీతముపాడు జోకరు టైంపీసు 14-8-0

“స” మాన్యువల్ గడియారములు, 8 జోకారుల గడియారము, గంట అలూరము, రు 22-8-0
“స” అలూరముల గడియారములు, రు 25-0-0

జర్మన్ అలూరము గడియారములు
రు 5-0-0
రు 4-8-0
రు 5-0-0

ప్రఖ్యాతమైన “లాంక్” పౌండ్ల కలములు
14 క్యారెట్ల బంగారు పాళీయును ఇండియన్ పౌండ్ల కలము
జ్యూనియర్ లాంక్ కలము రు 8-12-0
లాంక్ కలము 5-0-0
లాంక్ కలము, Red moffled 5-8-0
లాంక్ పెన్సిల్ రు 6-8-0
లాంక్ సిరా- మంచీరకము పౌండ్ల కలముల కుపయోగించు
సిరా 4 టౌన్సుల సీసా 1 కి రు 9-0-0

మాగడియారములన్నియు మంచిసామానులు కలిగి గ్యారంటీ పత్రాలతో అమ్ముబడును. పెద్దగడియారములు కలపిన వారు రు 5-0-0 లు అడ్వాంసు పంపవలెను. అట్లు పంపనియెడల గడియారములు పంపబడవు.

చేతికి టైంకోను గడియారములు
12 వైబ్ నిక్కెలువానీ లోలు
పట్టనా రు 5-8-0
మాడానా రిమోవాబిల్ రు 6-0-0
చదివవునైజా రిమోవాబిల్ రు 7-8-0
“స్వరాజ్య” రిమోవాబిల్ 7 కంపులది 20-0-0
లోలు గోలు రేడియం రిమోవాబిల్ 20-0-0

యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్సు, తపాలాపెట్టె నెం 29, కాకినాడ (అని వ్రాసికోవలెను.)

విశ్వప్రాప్తానభ రాజమహేంద్రవరము

ఆంధ్రభూమిలోని మహారాష్ట్ర వ్యాపతి శుభాకర్ రావు పంతులుగారి యాగ్రాసాధిపత్యము క్రింద 6-1-1924 నుంచి రము అదివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు స్థానిక బౌను మూల భవనమునందు ది ఆర్ ఇండియా విశ్వకర్మక లిబరల్ ఫెడరేషన్ (అఖిల భారతీయ విశ్వకర్మకర్తల సంఘము) యొక్క రాజమహేంద్రవర పౌరకాళాపత్యమున జోక విశ్వ ప్రాప్తానభసారంగంనభ జరిగినది. శ్రీయుతు లగు శుభాకర్ రావు పంతులు గారు సభను ప్రారంభించుచు నిట్లు పన్నునందిరి:

శుభాజనలారా! నాకు మొదటిసారియు శిల్పమునందలి మానవత్వము కలెబ్బది కళలయందు భూతిసంపాదించినగాని యేదేలేమైనను నాగరికతను గాంచినట్లు కలంపబడవలదు ఇంగ్లండు, అమెరికా, జర్మనీ, జపాను మున్నగు విశేషములయందలి యిందిరీర్ష్యకాభిమితిమీరమున్నది కాశ్రీయవిద్య మనశోకము నందు విశేషభావమును ప్రాయబడియున్న కారణమున నాధు నికపద్ధతుల నకనరించి శిల్పము విశ్వప్రాప్తములయందు కల యెల్లికాలమున్నది. పూర్వకాలమున శిల్పము విశ్వకర్మములయందు ననేక విధముల వృద్ధికివచ్చియున్నట్లు నిదర్శనము లున్నవి. భారతములో వర్ణపటపదన మయినభ విశ్వప్రాప్తము నిర్మితమే. ప్రాప్తకర్మకేళములందు ఆర్థికాగ్రాస్థి స్థాపించబడియున్నది. పట్టికట్టడములు మున్నగునవి కాలనివచ్చినను అమెరికా, ఇంగ్లాండు మున్నగు దేశములయందు యాసంఘములకే దరఖాస్తు లంపమునను. శిల్పము పునరీక్షణ పొందుకట్లు భారతవర్ష మున గూడ ప్రయత్నితములు జరుగుచుండుటచే విశ్వకర్మకర్మములు జూనివా రందరును కలిసి పనిచేయవలసియున్నది. నగల నన్నింటిని నేటికిని ఈసంఘమువారే కలయారుచేయుచున్నాడు. మదరాసు మున్నగునగుములందు దినగలవ్యాపారము యొక్క

లాభమును మాత్రము పి. ఆర్. అందు సన్సు, టాకరు అండుకం నేసి మున్నగువా రినుభవించుచున్నారు. సంస్కరణములకు ముందు యువరసియముల కమ్మ కొట్టలను కాపాడుకొనుట కొక సంఘమును స్థాపించి దానికి కార్యదర్శిగ మదరాసు మెయిలు యె డి టి యె వేల్స్ గా రి ని నెలకు వేయిరూపాయలవరకు మీ ద ని యె మి ం చి యు న్నార ఆయన ఇంగ్లాండులో నివ్వ దాసంఘమునకు పనిచేయుచు న్నాడు. మీరు కావలసి రాజకీయపద్ధతి, విద్యపద్ధతి లను సంపాదించుట కొక సంఘము కావలసియున్నది. సంస్కరణములనున్న విచారించుటకు మాట్లాడుకొని రిశేషమునకు వచ్చుటయు దీనివిశ్వకర్మక లిబరల్ ఫెడరేషన్ స్థాపించబడి నది. దీని యజమాన్యమున రాజమహేంద్రవరమునందు జరిగిన ప్రథమాంధ్ర రాష్ట్రీయ విశ్వప్రాప్తానభ సభయందు నేనుకూడ మీ రాజకీయ మాట్లాడు బలపరచి ప్రసంగించియున్నాను. ప్రత్యేకముగా ఆర్థిక లేక సాయము మై నాటిటే నామి నేనుక యెచ్చుటకు గవర్నరుగారి కధికార మున్నది. మదరాసు లెజిస్లేటివు కాన్ఫరెన్సుకు గరితమాచేతమునందు విశ్వకర్మకల కొక నామినేష నియ్యబడినను యెప్పుడది యెత్తివేయబడుట విచారకరము. విను అందోళన చేసినగాని యే సంఘమునకు నామన్యులను స్థాపించుకొనబడు. ప్రాప్తకర్మకేళములయందు నిర్వృత్తులు బహుముఖముల విస్తరించుచుండగా ఈజేతము నందలి శిల్పము ప్రాతరధ్యక్షులతోనే వ్యవహరించుచున్నారు. కర్మసంబంధము, వేతనాస్తాధికారమునందును ప్రాప్తములతో సమానమాట్లాడుగల విశ్వప్రాప్తములు మాత్రమే భారతీ యశిల్పము సభివృద్ధి గొనిరావలసిన యధికారమును కలిగియు న్నారు. అంగ్లేయాది విశేషముల యందలి శిల్పములగల గౌరవ మత్యాదలనే మీరును సంపాదించుటకుకగిన కృషి నొనర్చుటని యెన్నది పిమ్మట శ్రీకందుకూరి వేంకటేశ్వరరావుచంద్ర రావునాయుడుగారు మాడ శిల్పభివృద్ధికి కొంతటి మాట్లాడిరి. ఆతరువాత దార్ల కొండాచార్యులుగారిచే నుపపాదించ బడి, భవశేఖరపు సోమలింగచార్యులుగారిచే బలపరపబడి

ఈ క్రిందిరీత్యాములు కర్మసామెదము జరిగెను.

(1) మదరాసు శిల్పకర్మసభయందు నిరవలో కొనగబడియున్న స్థాన మిపు డెత్తివేయబడుటకే సభవారు విచారించు చున్నారు. నదిను సభయందు వాంఛనిశ్వప్రాప్తముల తరఫున నొక ప్రతినిధి నియమించుటకునరము. అంతలకు బ్రహ్మశ్రీ వండిత గానాలరాజమూర్తిగారిని నియమించవలెనని ఘోషించి దివ శ్రీనిల్లింకుడక ప్రభుత్వగారి సేవభవారు కోరుచున్నారు.

(2) లోకల్ లెజిస్లేటివు కాన్ఫరెన్సు దీనిసంఘమునకు ప్రాతినిధ్య మిచ్చువనెయెడల దానివలన నేర్పడు యెంతవై పిరి పొగట్టుకుకే నాటికే చెందిన వండిత గానాల రాజమూర్తి గారిని లెజిస్లేటివు ఆసంబ్లియందు దొకసభ్యునిగ నామి నేట్లు చేయవలెనని యాసభవారు ఘనతకొందిన శ్రీ రీడింగు ప్రభుత్వ గారిని కోరుచున్నారు.

(3) ఇంటర్ నేషనల్ లెబరు కాన్ఫరెన్సుయొక్క కానుక జనోవా సమావేశమునకు భారతీయపారిశ్రామిక పక్షమున చేరివలెనవలన తీవ్రము 4 కోట్ల విశ్వకర్మకర్మసంఘమునకు చెందిన వండిత గానాల రాజమూర్తిగారిని నీమా గొం డెలిగేటు గ నియమించవలెనని యాసభవారు యెందోర్న దొరతము యెక్కలెబరు (యెండోర్న) డిపార్టుమెంటుకు నూదించుచున్నారు.

పిమ్మట ప్రాసాధికారిగారు తమ యంతోర్త కాన్ఫరెన్సుయందు దైకమత్తయతో మెలగి మీసంఘమును బాగు పరచుటతో నేకాభివృద్ధి నుచిరిభమున బ్రయత్నముల నలుపవలె ననియు స్వయంసహాయధర్మము నూడ నాశ్చర్యకర్మకేళాటా పడవలయు ననియు హెచ్చరించుటతో సభను ముగించిరి. ఆ గ్రాసాధిపతులకు నందన సమర్పణము గానింపబడి తరువాత రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగించబడినది.

కానుమరి గురుమూర్తి
కార్యదర్శి

రాయ్ కమిషను

మద్రాసునందు తుది రోజువిచారణ

వ్యవసాయశాఖకు యూరపియను రిక్రూటుమెంటు నాపివేయవలెను

భారతీయాధికారుల సయ్యక్తముగు వాదన

తల్లితనవ్యయము కమిషను రీతిననున మద్రాసునందు తుది విచారణమునందు తుది రోజువిచారణ. వ్యవసాయశాఖాధికారి యగు రూడ అంబికాపైతుగారును, వ్యవసాయశాఖలోని భారతీయాధికారుల ప్రతినిధులును ఈ దినమున మద్రాసునందు సాక్ష్య మొసగిరి. తక్షణభరితముగా యాచనలకు ప్రాతినిధ్యమువహించు 1919 సంవత్సరమునందు మద్రాసు ప్రభుత్వమునందు నున్న వ్యవసాయ విచారణమునందు.

వ్యవసాయ శాఖాధికారి - మంత్రితో సన్న్యాయక

వ్యవసాయశాఖాధికారి యగు అంబికాపైతుగారు తనవ్యయము, మంత్రికిగల వ్యవహారములను అన్వేషించుటగానే యుండెనని నడిపెను.

అయినను, మంత్రిపక్షములోని వ్యక్తులు తమను మారుచుందు రనుచున్నవనియు గమనింపవలెను. అందుచే నీశాఖవారి వ్యవహారములను చాలాగట్టి అభ్యర్థనలు కార్యదర్శిపై నాభారపడియుండును. ఇంతవఱకు కార్యదర్శి యూరపియను అధికారిగ నుండెడివాడు. కాఖా:కారిగితి చాల కష్టతరముగు వ్యవహార పరిస్థితుల సంభవించు నని యెంచుట కలకాశము గలదు.

అధికారుల నియోజనమునకు బోర్డు

వ్యవసాయ శాఖలోని కీకమీద నొసర్చుటను నియోజనములను గురించి సాక్షి ఇట్లు నూచించెను. ఉన్నతోద్యోగములకు నియోజనము సందర్భమున నెలకును కట్టెట్లై ఎట్లు పట్టుకు నియమింపవలెను. ఇంటింటిగాను, భారతీయతంత్రమున వర్తింపు బోర్డులకు యిచ్చవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయసలహాధికారియు ఆయా రాష్ట్రముల వ్యవసాయశాఖాధికారి యుచితకాఖయందు ప్రత్యేకానుభవమును ఒకరుగాని అధికముగ గాని అధికారులకు ఒకరిద్వారకాచేరనభ్యుత్తమును ఈబోర్డునందుండవలెను. ఈబోర్డునందు పెక్కింటి ఎత్తునర్తలసంఖ్య అధికముగ నుండవలెను. ఏదైన సమస్యలో ద్యోగము భారతీయ యెడల, దరఖాస్తులను ఈ బోర్డువారు విచారించి నియోజనముల నొసర్చుదురు. అట్లు వారిచే నెన్నుకొనబడిన యాదకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వము క్రింద రాష్ట్రీయశాఖల నియమింపబడును. నియోజనములను వర్గ, రాజకీయభావములచే ప్రేరితములు గావండే నుంచుట కిదియే సాధనము. ఆదర్శము కిగిన భారతీయను దొరకనియెడల యూరపియనును నియమింపవలెననినదని యుంచుగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి చెల్లవలెను.

అప్పుడు, లూగరు రాష్ట్రీయశాఖలని చెందుకాఖలుగా విభజింపవలెను. లోపలఅధికారము లన్నిటికిని వ్యవసాయశాఖాధికారియే నియోజనము లొసర్చును. ఉద్యోగశాఖలందు క్రమశిక్షణమును సాధనమును సాగించుటకు యూరపియను అధికారులందుట అవసరము. ఈ శాఖలో నూటికి 50 కి కనీసముగా కుండ భారతీయులుండవలెను. 20 వత్సరములవఱకు ప్రస్తుత యూరపియను అధికారులసంఖ్య సమాప్తమును క్రిందపరాదు. అని వ్యవసాయశాఖాధికారి తెలిపెను.

భారతీయాధికారులు

యూరపియను రిక్రూటుమెంటు నాపివేయవలెను

వ్యవసాయశాఖలో భారతీయాధికారులు ఉన్నతోద్యోగములను అభిలభ్యకరముగ నుంచుట లాభకరమునని భిషామునందు తన కాఖాధికారితో నేకిభవించిరి. కాని, యూరపియను, అధికారుల సంఖ్యను గూర్చిమాత్ర ముతనితో నేకిభవించ కాలకపోయిరి. వ్యవసాయశాఖయందున్న భాదికారులను అన్నిటికిని భారతీయుల నియమించి నకట్లదే ఈ శాఖ భాగగ, లాభకరముగ నుండేయగల, దనువివరమును భారత ప్రభుత్వమువారు 1910 సం॥ ప్రారంభముననే అంగీకరించిరి. ఇట్టి గుటకు కమిషనువారికిని భిషాముననే తిరిగి బలపరచిరి. ఉద్యోగములను భారతీయుల కర మొన కున్న విధానముగ కర విచారణసంఘమువారు నూచించినదాని కంటెగూడ చాల మందముగా సాగుచున్నది. ఇందుచేత, యూరపియను రిక్రూటుమెంటును ఆపివేయవలెను. అట్లుగాక యూరపియనుల నియమించుటపట్లని సాగింప వెంచునెడల వారు భారత ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడి వారి అధికారము క్రిందనే యుండవలెను.

గాంధీమహాత్ముని విడుదలనుకోరుట

బెన్సిన్ చంద్రపాలుగారి తీర్మానము

ధిల్లీ, జన 10:—గాంధీమహాత్ముని, 124 (ఎ) 158 (ఎ) సెక్షనులక్రింద క్రిందిపబడిన తదితరములను నడిపివెట్టవలె నని గోరుచు, భారతీయసంఘముందు తీర్మానము నుపసాదించెద నని బెన్సిన్ చంద్రపాలుగారు (బాటియవాది) నోటిను నొసగిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములందు, యూరపియను, అంగ్లో హైందవ ఉద్యోగకాలముందు ఆ డి టు కా ఖ ల ను కి ప్పు మి గి లి న కాఖల నన్నిటిని భారతీయులకును యూరపియనులకును విలసిల్లుట కిదికల్యాణమునూహించి 2-వ సెక్షనును సవరింపవలెనని గోరుచు మరయు: తీర్మానమును గూడ మీ ప్రతిపాదించెదనని తెలిపిరి.

గాంధీమహాత్ముని సమరణమున తీర్మానమునకు మొదట నోటిను నొసగినవారిలో డాక్టరు గౌరుగా లొకరు (అ. వె.)

స్వరాజ్యపక్షనభ్యులు

లక్నోయందు సమావేశ మగుట

లక్నో, జనవరి 10:—రాష్ట్రీయ, కేంద్ర కానక సంఘములోని వ్యవసాయ పక్ష సభ్యుల సమావేశము నిన్న రాత్రి చిత్రంబడదానుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమయ్యెను. భారత ప్రభుత్వమువారి తొలగు బాటియవాంధముల పట్టికను తయారుజేయుట కీసమావేశము జరిగెను. బాటియవాంధ వ్యవసాయ పక్షసమావేశమువారిచే నియమింపబడిన కార్యదర్శియొక్కవర్గమువారు తయారు చేసిన చిత్రపటమునై చర్చనరిగెను. ఇందు ఎట్టి పరిష్కారములకును రాలేదు. ఈ చిత్రపటము తిరిగి చర్చప్రారంభింపవలెను. (అ. వె.)

అకాలీనాయకుల విచారణ

మద్రాసులెవ్వరును డిఫెన్సు వెట్టుకొనుదురు

అమృతసింహ జనరి 10:—కిమి:లు లాసరగణంట్టును 17 (2) సెక్షను క్రింద, కిమి:లు లాసరగణంట్టును (పరభవకముల సభ్యులు 61 నుండి వైకాపా పబడిన సేవకునందు విచారణ ఈ దినమున సర్దురు బహదూరు వారమునుగోసింగు (ఒకటవ తరగతి మేజర్) యొడుట ప్రారంభమయ్యెను. కి. గు. ప్ర. కమిటీని అక్రమసంఘముగ ప్రభుత్వమువారు గావించిన తరకు ను భాకసాపాలు మొయిభట్టా (కొత్త డి. ఎస్. పి) గారు బాటలుచేసిరి. కి. గు. ప్ర. కమిటీ, కేరళా కార్యదర్శి తారాసింగు అను సంకేతముతో తమకు సంబంధించిన (కేరళామ్యానిక్సు మె యి టు అ బ్ల ఓ క రి ము ("వీక్షి") తల్లికాసంపాదకుడు) గారు బాటలుచేసిరి. 7 వ తేదీన జరుగు కి. గు. ప్ర. కమిటీవారి సమావేశమును గురించి 6 వ తేదీ ట్రైబ్యూనుల నందు క్రకటింపబడిన తంతియార్తను దాకే పరికితినని అసెస్సియేటెను (వెన్ను) ప్రతినిధి తెలిపెను. తన కావార్త ఎవరియాలముగా దెలిసిడియు లనకు జ్ఞాపకము లేదని అతడు తెలిపెను.

నల్లనలు ఇంకను అసంపూర్తిగా నుండుటచేత కేసు 28 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ. వె.)

మార్టరులు కల్యాణులైన ముద్రసిద్ధులగు కాన్రవేల్లెలను నియమింపవలెను. మీ మిమనీలవలె జట్టుదలతో పనిజేయుటకు యుండుట వచ్చి భారతీయులకు బోధించి తిగిను జేయవలెను.

శాఖాధికారి భారతీయుడుగ నుండవలెను.

కర వత్సరములందు భారతీయులెట్లు వివాదించుటచేసెడి యను సంఘమువారు తనవారక వివరించిరి. ఇకమీద వ్యవసాయ శాఖాధికారియే అభ్యర్థనలు కార్యదర్శియు నిశ్చయము భారతీయులగానే యుండవలెననియు అట్లుగానియెడల మొదటి అధికారియెవను భారతీయుడుగ నుండవలెనని భారతీయాధికారుల కోరిరి.

భారత వ్యవసాయ శాఖయందు ద్యోగపదవులను క్రింద పరెనని వీరు నూచించిరి. ఈశాఖ రాష్ట్రీయశాఖల నొసర్చబడిన యెడల శాఖలలో రెండుభాగము లేర్పడును. ప్రారంభకేరళముల సంధ్యమునను, అభిషేకేటింగు కర్మము సంధ్యమునను భారతీయాధికారులు నిరావరణ యొనర్చబడుచున్నార, సెక్షను అనుభవి చేరనమునందు నిజున యుంచబడిన ఒక భాగము మాత్రమే. అందుచేత సెక్షనులు మొత్తమునంతను, అధికారిగాని అతనివారములకుగాని యొసగవలెను. సెక్షను ముందుగా తీసికొనుటకుగూడ సవకాశ మొసగవలెను, ఆ భారతీయాధికారులను నాజూలములలో దెలిపిరి.

సర్ మాల్కము హాయిలీ

నియోజనము

యూరపియనులసంతోషము

లాహోరు, జన 19:— సర్ మాల్కము హాయిలీ గారు, పాబాలు గవర్నరుగా నియమింపబడుటను గురించి పంజాబులోని భారతీయప్రతికే లెట్టి వ్యాఖ్యానము నొసర్చెను.

సర్. మాల్కము హాయిలీగారి నియోజనమువార్త, ఇంతవఱకు లాహోరునందు దన్ని పక్షముల ప్రజలను బాగుగనే ఆదరించిరి. హాయిలీగారు మొదటినుండియు పంజాబునందు పనిజేయుటచేరిన, అత డారాష్ట్రీయవా డగుటచేరిన, ఇతడు యూరపియను ప్రజలకు ఈనియోజనమునకు చాలనులైనాముతో స్వాగత మొసగిరి. హాయిలీగారు అక్రమ కమిషనుగ పనిజేయుట డెను తరువాత కలంకామునాన సెటిల్మెంటు అఫీసరుగ ను నై జేమను అధికారిగ ను పనిజేయుచుండిరి.

సివిలు, మిలిటరీ గెటెలు

సివిలు మిలిటరీ గెటెలు కల్తీ హాయిలీగారి నియోజనమును గురించి వ్యాఖ్యానమునయ్యెను, నిట్లువాసెను:— ఇతరుల కేరళ కంటె పీసేరే చాలమార్లు వివరించెను. ఈనియోజనము చాలవిధములుగా సంతోషపడ వైకెడి. ఇట్టి ఉన్నతాధికారులను కనపరచుట అక్రమ అన్నియు నికరియందు గలవు. దానికేతోడు, అతని చాకగ్యమును, మారకృష్టియు ముద్రసిద్ధములు. ఈనియోజనము పంజాబు రాష్ట్రమునకు ముఖము నూచించుచున్నది. (అ. వె.)

మూలము అల్లరులు

ప్రజలపై పరిహారమును విధించుట

మూలము జనరి 10:— 1922 సం॥ మొహరము పండుగ సందర్భమున జరిగిన అల్లరులకు గాను మూలము ప్రజలపై రు. 75000 ల ఆపరాధమును విధించుటకు పంజాబు ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈముల్తమును కమలా జేయుటకు మంచి మార్గముల నూచించుటకుగాను డిప్యూటీ కమిషను అధికారియొ క్రింద ప్రజల ప్రతినిధులసభ జరిగెను. (అ. వె.)

కి. శే. సర్ పి. అరుణాచలంగారు

మధురలో అకస్మాత్తుగా మరణించిరి

కె. పి. అ. అరుణాచలంగారు యాచ్య వడరాను కచ్చి యుండి తిరిగి కృతశ్రమమును బోవుచుండగా మధురప్రభుత్వమును కురులో ఎగరమున అకస్మాత్తుగా మరణించిరి దెలియుట కంతయు విచారించుచున్నాము. ఈయన కొలంబో యందలి ఉత్తము కలనుడు, సర్ ముత్తుమూరస్వామి ఎం. ఎల్. సి గారికి మేనల్లుడు. ఈయన 1858 సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తేదీన జన్మించెను కొలంబో ఎకాడెమీలో విద్య నేర్చిన పిదప సిలోను ప్రభుత్వము వారి స్కూల్లో ఉపాధికారి కేబ్లిడ్జిలోయ 1875 సం॥ డి. ఎ. పరిక్ష యందు కృతార్థుడయ్యెను. పిమ్మట లింకోలను వ్యాపకవాన వృత్తిలోజేరి, వెంటనే సిలోను కివిలు కర్మము ఉద్యోగమునందు చేర్చుకొనబడెను. అయిన వివిధ ప్రభుత్వ ఉద్యోగములందు పేదరవడి, 1912 సం॥ ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యుడయ్యెను. ఈ ఉద్యోగమునందుండియే 1913 సం॥ విరమించెను. అయిన ఉద్యోగములందలి ఘనతరము మెచ్చుకొని, 1897 సం॥ విక్టోరియా డైమండుజూబిలీ బంగారుతరకమును బహుమతిగా నిచ్చి, 1914 వ సర్. బిరుదు నిచ్చిరి. అయిన సారస్వత వివరములందు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగము, లందును యెక్కువగా సాటుబడినవాడై, ప్రతిసంఘమునందును అభ్యుత్తుకుగనో, ఉపాధ్యక్షుడుగనో భ్యాతిగాంచెను. సిలోనులో యిప్పుడు ఆచరణయందున్న కా స న ము అ గొన్ని ఆయన తయారు చేసిన కే. ఇవిగాక చిత్రాశములగు గ్రంథముల గొన్ని రచించెను. ప్రభుత్వములలో నొకడగు ఆయనను గోల్కొపుటలో సింహాశమునకు క్రింద కొకర సంభవించినది. ఆయన బుటుంబమునకు మాయొక్క సానుభూతిని చెల్లవగోరెనను.

వీరు మధురలో సవాగవయ్యగారి అతిథులుగానండిరి. వీరు ముద్రసిద్ధ చిత్రకావిమర్మకులగు డాక్టరు అనంతకుమారస్వామిగారికి జ్ఞాతులు. అనరలులో సర్. పి. రామనాథన్ గారికి సోదరులు.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

చిత్రలేఖనము - పటములు

ప్రతినందికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

పుష్కరమాససంచికయందు గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

ఆంధ్రవాఙ్మయమున ఆంగ్ల సారస్వతప్రోక్షలము - జేవులవల్లి అప్పలనరసింహముగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. టి. స్రావీ నాంధు లెవ్వరు! ఆర్యులుకా? - చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, వాఙ్మయసామ్యము - కురుగంటి శీతా రామయ్యగారు, ఎమ్. ఏ., భారతనీతి - విజయూరిరంగాచార్యులుగారు, ఎం. ఏ. బి. ఎల్., భారతి - చిలక మర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు, ఖురాన్ - ఉమర్ అలీషాకవిగారు, గుణగవిజయాదిత్యుని సాతులూరు తామ్ర శాసనము - కీర్తి శేషులగు కొమ్మత్తాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు, ఎమ్. ఏ., ప్రథమసాంధ్యము - టాలు స్టాయి ప్రణీతము శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు మొదలగు వారి వ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరములు

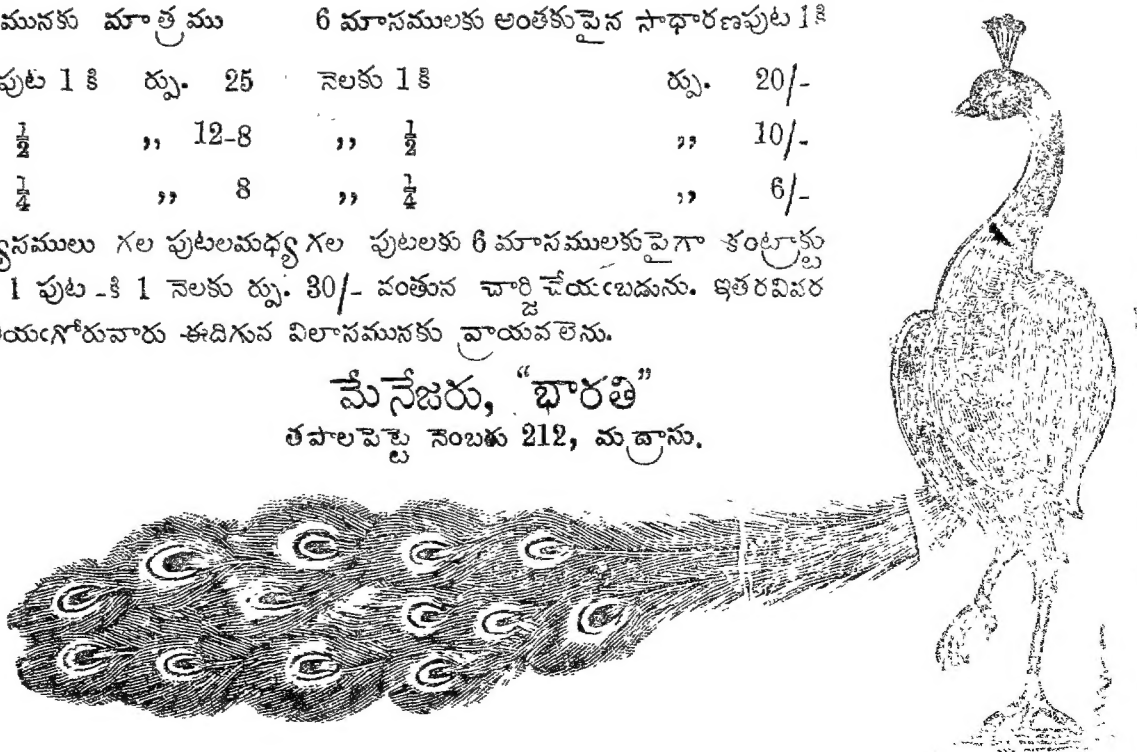
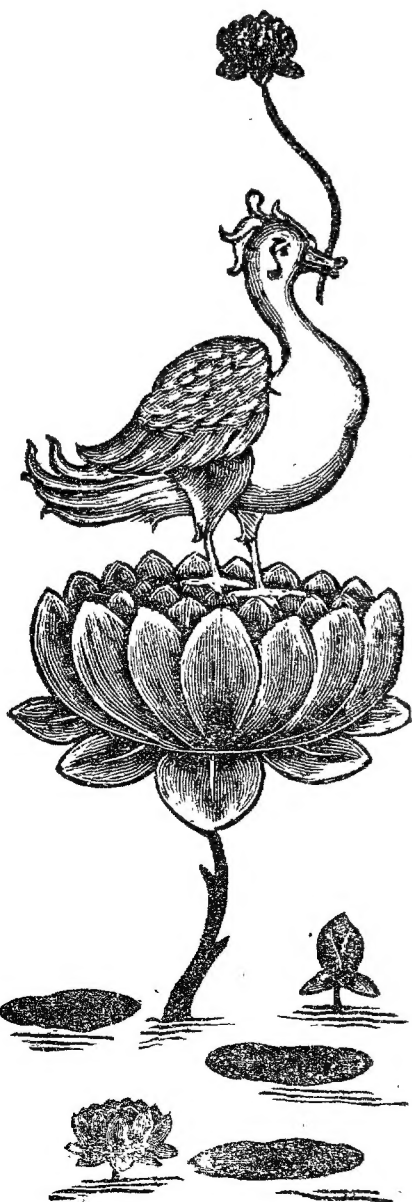
రంగుల చిత్రపటములు:- మహాత్మాగాంధీ, శ్రీకృష్ణభగవానులు, శ్రీరాధ, ఆంధ్రవాలి, శ్రీకృష్ణని యమునావిహారము, పాపికోండ-గోదావరి ఇంకను నితరపటములునుగలవు.

భారతి ప్రకటన ధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము	6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1కి
సాధారణ పుట 1కి రూ. 25	నెలకు 1కి రూ. 20/-
,, 1/2 ,, 12-8	,, 1/2 ,, 10/-
,, 1/4 ,, 8	,, 1/4 ,, 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన, 1 పుట -కి 1 నెలకు రూ. 30/- వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, "భారతి"
తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

అఖిలభారతభాదీపచారక సంఘము

ఆంధ్ర దేశ పర్యటనము

బెజవాడను నాయకులు సందర్శించుట

(మూ ప్రత్యేక కలిసిది)

గత రేదీ ప్రదయాను ౧౦ గంటల త్రివంశు వారాయన రాజాగారి నాయకత్వముతో బెజవాడకు వచ్చిరి. రష్మీ యనుభూతకర్మయ్య, జిల్లా సంఘాధ్యక్షయ్య, బాలికా పాఠశాల యాపాధ్యాయులు, అద్దేపల్లి అడిశేషయ్యగారు మాన్యుగు వైద్యప్రభులును కలిసి ఆహ్వానమునంగిరి. మధ్యాహ్నము ౧ గంటలకు నాయకులును ఖద్దరు ఉత్పత్తి దారులును సమావేశమై పుత్తెత్తి కలసియున్న ఆటంకములను, దాని నివారణోపాయమును విశ్లేషించి చర్చించిరి. ఎల్లరయ్యకొ ముఖ్య కర్మము దూది నిలువజేయుటకు తగినంతభవము లేదనియు, దూది భరణానికి పెరిగిపోవుటచే వర్తకులకు నష్టభరణ మాయగా చేసుకునినప్పుడు దనియు, వత్తి విత్తపుకాలమున రయతు కను కొద్ది మొత్తమును అమ్మియుగా నిచ్చి కంపెనీరత్నము విదేశమునకు ఎక్కువగా రవాణాచేయవలసి మున్నగునవి యందులను నూచించిరి. వీరవ రామమోహనమందిరమున సమావేశమైన సందర్భమునకు మహాత్ముడుకలిన భరణసంక్షేపమును బోధించి, బాలికాపాఠశాలను, కాలిగను ఖద్దరు భాండాగారమును సందర్శించి గాంధీమైదానమున విహారంకొనెడివచ్చిరి.

సభకు త్రియతర హరిశ్చంద్రచరాచరణము గారిని అగ్రముగా ఎన్నుకొనిరి. శ్రీమద్రామణ్య గారు సభాధ్యక్షత వహించి పురస్కారము రాటము అంకితమిచ్చిరిగాన ముఖ్యకర్మ అంగరము లేదనియు, తగినపానమైనను చక్కాకన్న నువ్విదల అగ్రమును ముఖ్యకర్మయ్య లేదనియు చెప్పి రాటమును తమ మూలాలంకారముగా చేసెను. ప్రభుత్వమున త్రియతర జను వారము బహుళగారు హిందీభాషలో నువ్వనిచ్చిరి. పూనూరు 80 నిమిషములు యిట్టిసమావేశములందుండి హిందీ భాషయొక్క ఆవిర్భావము, ప్రాచీనము ఖ్యమమును మాత్రము చాలవారికలదు త్రిపురమును, హిందూమహాత్మునియల ను కర్మలక్షణము తిరుగ వారు ఆంధ్రదేశసంపాదనమున విచ్చినప్పటికి నేర్పుకొని నిర్దముగ నుండవలెనని కోరిరి. స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత కంగ్రెసువారు భారతీయుల సమావేశములయందు స్థానముండ దని.

“సాదర బృందము, నేను మిమ్ముల సందేశ హిందీభాష నేర్పుకొనవలసి చెప్పినంతమాత్రమున మీ మార్కుకాదు. ఆంధ్రమునకు నిరసనమాపముని కోరుటలేదు. కాని దానితో నరసమానముగ యిట్టి సమావేశములందు ముగియుక్క భారతము యొక్కకోర తలెత్తుకొనుటకు యుపయోగించుకొండము. ఏకభాషా ప్రచారముచే ఏకభాషా ఏకభాషా కలిగి మనలో వికసనమగును, అనురాగమును పెంపొందగలదు. ముఖ్యముగాగ స్వరాజ్యమునకు సాధనమైన హిందూమహాత్మునియ సభ్యతకు యిదియొక ముఖ్యసాధనముగ నేర్పడగలదు గాన ఎల్లర దీ సాహిత్యమును సంపాదించవలెద.

మాసంపాదనము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము ఖద్దరుమాత్ర వ్యాపకమై యున్నది. ఆంధ్రదేశమున ఖద్దరుపుత్తెత్తి విస్తారముగ జరుపుటకు ముందరముగ గలవు. భవిష్యత్తుగాన కలదు. తేక నేనాభిలాషులగు యువకులు కలరు. వీరిమధ్యను సుఖభావము కలిగిందో భారతదేశమునకు కలసినంత ఖద్దరుపుత్తెత్తి చేయగలరు. గాంధీమహాత్ముని తాదే స్వల్పకాలముననే బంధవిముక్తునిగ చేయగలరు. ఖద్దరు వ్యాపారము వైశ్యునియొక్క స్వభావము. విదేశీవస్తు వ్యాపారము పరభరణము. నేకువైశ్యుడను గాన వైశ్యులందరు పరభరణమైన విదేశీవస్తు వ్యాపారమునదలి స్వభావమైన ఖద్దరువ్యాపారము చేసి దేశహితమునకును, స్వరాజ్య ప్రాప్తిని సాధించుట ప్రార్థించెను. ప్రాచీనములైన భావనలను చేసెను, తమస్వచ్ఛతను తేకనీవ చేసుకలయెను. త్రియతర భుజులముచేసెను, దుష్టసంహారము, కష్టపోషణచేసెను, వైశ్యులు తేకముయొక్క అధిక సంపత్తిని కృత్రిమము వ్యాపారము చేసెను తేకనీవ చేయుట యుక్తమై యున్నది. హిందూ వాస్తవములందును, కైను, పాదకాస్త్రము లందును తేక చదివి తిని గాన వైశ్యులెల్లరు తమ స్వభావములను గానించి వైశ్యులవలెనున్న తేకమునున్న ఉత్తరములకు స్వతంత్ర వ్యాపారము చేయి సార్థించెను, విదేశీవస్తు వ్యాపారముచే భన

మార్పించుట మహాపాపము. గత 800 సంవత్సరములనుండి మనము చేసిన మహాపాపమునకుగా మనదేశమును భనమున ఉద్దేశమునకును మనకు కట్టిలేపిందే అప్పురూపమున వానము చేయుటకును గాని తేక ఖద్దరు వ్యాపారముచే కాని మనము ప్రాంతిత్వము చేసికొనుటయిచ్చును. ఇది ఎంతవత్సరముగలదిగ అంతవత్సరముగ స్వరాజ్యము సంపాదించగలము. భారతీయుల మైన మన అందరికీరకు మాత్రమేగాక, మానవజాతియొక్క నిరంతరము తమస్వచ్ఛతను మహాత్మునియందు మీకు ప్రేమ యున్నది, త్రియతర విశ్వాసమును దానిని క్రియాపూర్వముగ ఉద్దేశపూర్వకమున, ఖద్దరు వ్యాపారముచే, ఉద్దేశ పుత్తెత్తిచే తేక, ఖద్దరు మంగర హిందీవత్సరము చేతను కలిగిచ్చి ఎల్లర సార్థించెను.

అనంతరము త్రియతర కంకలములవ్యాపకముగారు ఖద్దరు యొక్క రాజీకావ్యము యిట్టియో, వామ్యును మధుర వాగ్దాయము నిట్లువర్ణించిరి.

పూజ్యవీరులుగ అగ్రాహారా! సభాసదులారా! నేను మేము మీకు మహాత్ముని సందేశము తెలుపవచ్చుము. మనవాడుకుటుంబమునకు కలెయియు స్వరాజ్యప్రాప్తికై యుత్తము చేయుచున్నారని వ్యాపకముచేసెను. వారి దివ్యమున ౧౦ గంటలకాలము జరుపుకొనుటకు వాటల నియమము. ఉద్దేశము పంపించుచున్నాడు. ఉపనిషత్తుల చదువుచున్నాడు. వేయిల కరిగిపోయి వేయిల సాహిత్య విద్యార్థిలకై వివారములు, హిందూమహాత్మునియనుకూలము చేయుచున్నాడు. అయినప్పటికిని దివ్యమున ౪ గంటలకాలము తమకవిత్వమున్నాడు. వాన ఎల్లరకు ఎన్ని విధముల ప్రభావము గానించినా క్రిందహించిపోవుటచే తన ఆలోచనము నీగా యుండకపోయినను, బాధకరముగాయున్నను తానుకనుకల మూలక తేకదీక్షితో యాభరణము నిర్వహించుచున్నాడు. నేనొకసారి యిట్లుదీక్షించి.

“మీరు కడుతుటకు వినియోగించు కాలము మరొక విషయమునకు, ముఖ్యముగ రాజీకావ్యాధ్యయ్యకవియ విచారములకుగాని కలెయియు గాని వినియోగించిన తేకమునకు ఎక్కువకు ఉపయోగకరముగా నుండునని కలెయెను.” ఇందుల కిట్లు జవాబు యిచ్చిరి. “రాటముచే దారము తీయునపుడు నాకుండు ఆంధ్రము మున్నకంటె వర్ణవారికము. నాకు భగవానుడు అనుయాయుడగు దుష్టమిచ్చి నన్ను ఆనందసాగరమున ముంచెను. తేకమున విస్తారమున రాటములు కనిపించుటచే మూలమైనదలెట్ల ప్రాంతిత్వము ఎట్టివిధములందున్నప్పటికి నేను వదలకలసిన బాధకర నామై యున్నది. ఇప్పుడు సర్వము వదలి వైద్య పిదోయిపోవట ముగించుకొని కడుతుటయందే గడవలసింది. ఈ క్షృర సామ్రాజ్యమునకు నుండుంతకన్నకు రొక సాధనముగా నాన్నించవలెను. వాన నేను కడుతుటకు వినియోగించుకాలము సద్వినియోగపరము చున్నానని ఎంచుకు నీలకయిన యంతకన్న ఎక్కువకు కాలము ఈపనిచే వినియోగించ కోరికయున్నది. ఇంతకొకతము నాకు గోచరము కాదుగాని మహాత్ముడు చెప్పియుల దివ్యమున ౨ గంటలకాలము కాటపునీవకు చేసినతేక కాటముచే స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యము నిట్లు సంపాదించగలమో నాకు ముఖ్యముగ బోధపడినది. ఇప్పుడు నేధునియవస్తువులు నాలుగేక ఎరవాడ కైలులోనావలెనో వదలవలసింది. కనుక మనకు ౨ గంటలకాలము మాత్రమే యీపనికోరకు వినియోగించిరి. ఇదేవిధమున కలులయమునకును విన్నులువెదలు, త్రిపురమును ప్రతిదినము కడుతుటచేసెనో వాగ్దాయమోయో. మనకు కలయెను. ప్రయోజనము కలయె నులు వాడు తయోచుచేసికొనగలడు. అతే భుజన గ్రామమునకు కానసిన నూలు గ్రామముచే స్వరాజ్యము తయోచు చేసికొనగలరు. ఇట్టిఅభివృద్ధిపాటుమైన ఒక గ్రామము రాష్ట్రమునకు ఒక్కటియున్న దానిని చూచి మిగతా గ్రామములు వాగునకును కానముగను. కాటపు తేకహితమును స్వరాజ్యమును కోరు ప్రతివత్సరము తమకు కానసిన నూలు కామే తమ తీరకమమును సద్వినియోగపరము యంతకు మార్గదర్శకులగు నుండే ప్రార్థించెను. మహాత్ముని విద్యుదలై అహింసాయంత నిరాకరణవాదులమైన మనము కాననకలయందు తీర్మానముల చేతగాని, అట్టిచేతగాని తేక ఆయనకులచేర యదము గానించిగాని విద్యుదలయింకవలెను. మహాత్ముని మనకు గలభక్తి, ప్రేమవిశ్వాసము తేకల వాగ్దాయమున తేకల చేయుటయందు గాక వానియొక్క, వారి ఆదర్శములను స్వరాజ్యప్రాప్తిని మనకై త్రియతర వినియోగించెను. ఇందులకు మనము సర్వాంగములకును పూనుకలయింపుచు. కానసార్థమున గానింపనిది సాంకలయొక్క నిరంతరము కలిగవలెను. కాన

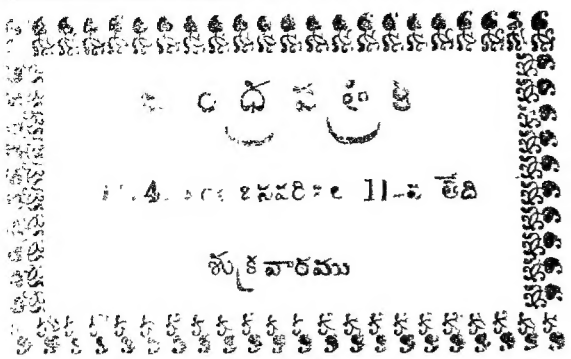
సార్థమున ప్రారంభించుటకు కోర్కెనిచ్చినిచ్చుచుములు పూర్తిగ నిర్వహించుటకు మనకు అగ్రకారముండదు. అందులో ముఖ్యమైనది మాటికి ౬౦ మంది ఉద్దేశ వస్తువులను మాత్రమే భరించుచుండే కలయెను. ఈ కలయెను పూర్తి గానించుటకు గ్రామమునకు గానసిన గుడ్డ గ్రామములందుండి వివిధ రయోస కాటలని యున్నది. నిరంతరమున మనవాడుకలిగి నిర్వహించి చి సంయమమున ఈకానసార్థమున సాంకలమును తీసుకలెయిరాంత ములోపుగ నే మును తయారు కానసినయిచ్చును. మనము గతరెండు సంవత్సరములందుండి సంపదలము గాక సోవుకయోగాక, మహాత్ముని నిర్వహణాసమున నుంచి ఆంధ్రవారమున ఒకరిల ఒకరు కొట్టుకొనుచున్నాము. కాటము తీవ్రముల కాపి మనకు మన వాడుకలిగి ఉంపజేయు సాధనము బావును గాన స్వరాజ్యమున విడిచిపో క్రియమనకును, అహింసాయంత నిరాకరణ వాదిగాగారు ప్రతి ప్రాంతమున, ఖద్దరు పుత్తెత్తిని దీని వ్యాపకమునకు తమ తీవ్ర ప్రయత్నము నులుచునది తమ గమ్యసాధనము చేరవలెను. గాంధీగారి సందర్శనము లోపుగ భారతదేశమున యిట్టి దౌర్జన్యక హిక్మ, ఆయన భూస్వామ్యమున యిట్టి ప్రమాదాధిక యదము గానించి మహాత్ముని నిర్దారములు తర్కముచేగాక క్రియలచే ఎల్లరకు సాధ్యసాధనములగుండగలవని యుజువు చేయవలసియున్నది. ఇందు కోరకై యువకలెయిండు నేతలకై వాగుగ నేర్పుకొనుటయే గాక మంచి కర్మసాధనముతేరినను కావలె వచ్చే ప్రయోగగాని స్వరాజ్యమునుసంపాదించవలెను. గాంధీ మహాత్ముడు ౬ సంవత్సరములు కారాగృహమునందుండి యిట్టికై వచ్చిపో ఆయనవై నిరాకరణ వాదులకుడే దౌరజన్యము వారికలె చే నేరమునూచి, ఆ నేరముకు క్షమించిరి ఆచారకారాగృహమున ప్రాంతహితానికి కళంకముండదు. కాన సాదర బోధన బృందము స్వయంసహాయముచే స్వతంత్రమెంచుకొన ప్రార్థించెను.

సమర్పిత కర్మాగ్రహారములను అఖిలభారత భావి నిర్దాయము నిర్వాహకత్వమున కవించియున్న శ్రీమగ్ధలూలు గాంధీగారు కాటముయొక్క నిర్వాహము నున్న యిట్లు యిచ్చిరి.

ప్రతివాడును కాటముయొక్క కత్తిని కంఠముచు రాటముచే తీయవారము భారతదేశమునకు సరిపోవలెను. వీరి కంఠములందుండే పరికరముల సమకూర్చు వలెనని తత్కలెయించుచుండెను. ఇందు నివిత్తమై మహాత్ముని స్నేహితులలో నొకరు, మామూలు కాటముకన్న ఎక్కువదారము తీయు ఒక యింకలను కనిపెట్టిన గింపించి ఆహ్వానించి యిచ్చెదనని వాగ్దాయము చేసిరి. ఎంతయందయో వచ్చిరి కాని అన్ని యింకలముల కంటెపరికరము సారవాలము యొక్క ప్రకృత, అధికత్వ, సాధనత్వము, మాంకలకు తేకలెయిచ్చును. చాలామంది సాదరము ఖద్దరుకట్టలో కట్టెయగుచున్నవనియు, భర విస్తారముగ వీరి కర్రలు విశేషలాభము పొందుచున్నారనియు, చెప్పెను వానికోకారమును ఖద్దరును విదేశీవస్తుభారము మునకు తూచుచున్నాడు. ఇది మహాపాపము. పాలనా నీకు కలెయిచ్చుచున్నారనిగాని, భూమాయున్నదని గాని ఎంతెనకు కల్లుతొనది కాక మనతేకములో గోధుమలు పండుచున్నను విసద వారున్నను, రొట్టెలుచేయవచ్చును మనకు విదేశీయుల నుండి గోధుమలు, మిరియొట్టె మనకు వచ్చుచున్నది. మనదేశములో ప్రతి కంది, నూలుకాట, కత్తెములు తయారుచేసి, కత్తెములు తయారుసాధనసంకల్పమును విదేశీయులందుండి మనకు కత్తెములు వచ్చుచున్నవి. ఇంటిమిడికన్న బాగానిండి రొట్టె చవుకగా తొరచుటకు వారణాశిమి? ఏదోయొక కత్తియందుంటుంటియోకా! అతే విధమున స్వతంత్రము కన్న విదేశీవస్తువుల చవుకన్న అయి ఏదోయొక అంపముండియే యుండునని తెలిసికొనవలసి వచ్చింది. కష్టపడినపుడు మనకు స్వచ్ఛమైన ఖద్దరు అభియము గాన చాలవారికల నిరంతరము రటముతో కనిపించుచుండి యింకలములై రియారగునని కలెయిపో అంతకన్న వాగుగ అంతముగ అంత తూకపు నూలును తీయగలరు. ఇది నిరంతరసాధనమనగాని అభింప కాటము. ప్రతివాడును పరభాషయొక్క సర్వాంగ నిర్వాహమును కార్యవిభాగము తెలిసికొని సాధన గానించిన భారతీయులు స్వరాజ్యమును సంపాదించవలెను. పూర్వపు రాటమునుకలెయింపిది కాలమును తర్కములతో పోగొట్టుకొనకుండగ కృషిసలది భయముగందెని వా ప్రార్థన.

చెప్పెను వాస్తవ్యులగు కోక సాహెబుగారు భిల్లాభమును, మహాత్మునియల యొక్కభరణమును, బాధకరము తెలుపుచు ఉద్దేశమును గంభీరముగ ముగిసింది. వాలంజీయారు కమిటీస్థులగు గారికంతర విశ్రాంతి స్వచ్ఛంద

ధీర్, జనవరి 10:—మేజర్ ఫిన్లీ నుగేరి చాత్రకు ఈ
 బిల్డింగ్ లండన్, మేజర్ యి అను వా డ్రెగ్ ను చెంది యున్న
 మేజర్ బాతివారు లండన్ ను పట్టుకొన్న వానికి ఈ 2000 నిచ్చి
 దమని చెప్పిట్లుగా పరిపాదు సుఖానమనందీ వర్తమానము తె
 లియవచ్చినది. ఇదియుక చిన్న రెవయూ కారు ఏలనన వకాను
 అలవాటు క్రకారము ఇంకామౌళిముగానే బిబాతివారు లండన్
 నశ్చుచేయుటకును కప్పలెత్తుటకును వాధ్యులగుదురు. మేజర్
 యి చెందియున్న బాతివారులూడ వానిని పట్టుకొన్న వానికి ఇట్టి
 బహుమానముగానే యిచ్చుమని చెప్పియున్నార. ఈ బాతివారు
 కను సమ్మకమున తెలియజేయుటకు అనువరగా నున్నాను.
 1915 నుండి వీరసభోగ సురక్షిగాగే యున్నది. (ఆ. మే)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి హేచ్చరిక

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిజ్ఞాన మితవాదనాయకు లింతవరకును, ఆంగ్లదేశము నందలి లిబరలుపక్షము పై నాశబెట్టుకొని యుండెడి. మాటాగూ గారు హిందూదేశానికికదని వీరు సంబరకడు చుండెడి. వారియ శ లిపుడు, అడియాశ లయ్యెను. ఇక లేబరుపక్షము వారిపై వీరికి షక్తి వ వర్షిడిది. లేబరుపక్ష మధికారము వహించిన, హిందూదేశ మనకు మిక్కిలేని, లాభము గలుగునని వీరు హించు చున్నారు. లేబరుపక్షమువారు కరిపాలనాధికార మును స్వీకరించిరిని దెలిసినవెటనే, భారతీయు లందరును వారి కభినందనముల సంకవలె నని, శాస్త్రిగారు సర్వెంట్యు ఆఫ్ ఇండియా కట్రికలో వ్రాసరి. లేబరుపక్షమువారిధికారము వహించుట, గ్రడ్డితో వెల్లయుని ఎల్ల రంగీకరించెదరు. కాని, భారతీయుల కపుడు గావలసినది స్వపరిపాలనము. స్వపరిపాలనము వెంటనే సిద్ధింపవలయు ననవిషయ మై, అభిప్రాయభేది మెరియు లేదు. మితవాదులు గూడ యిటులనే కోరుచున్నారు. వీరికిని జాతీయ వాదులకునుమధ్య కద్దతులలో భేద ముండవచ్చును గాని, ఆశయములలో నెట్టిభేదము గనపించదు. అందచే భారతీయులు గోరెడి స్వయంశ్రయ్యాధికారమును లేబరుపక్షము వారు ప్రసాదించెదరా? రాజకీయ నిష్పాధితుల నందరను విడుదలజేసెదరా? భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించెదరా? లేబరుపక్షమునా రిందువిషయమై హామీ పడినగాని, వారి యెడ భారతీయులకు నమ్మకము గలుగనేరదు. ప్రజలలో లేనిపోని యాశలబుట్టించి, అపిమ్మట వారి కాశాభంగము గలిగించుటకన్న, లేబరుపక్షమునా రేమిజేసెనరో కనుగొన జేది యుండుట ముఖ్యము.

హైదరాబాద్ స్వాతంత్ర్యమువట్టి, లేబరుపక్షము వారు వెనుకజూపిన యత్నాహ మిపుడు గనపించదు. కలలో వెడ్డిపుడ్డుగారు దెలిపిన సంగతులబట్టి చూడగా, లేబరుపక్షము వారు సంయతము శ్రద్ధాశక్తుల నుపయోగించుటకు వెనుదీయరిని విడిచి మిగులు చున్నది. ఇంతయేగాక, లేబరుమిత్రుగానున్న రాష్ట్ర మోక్ష నాల్లుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గావించిన ప్రసంగమునందు, హిందూదేశముగూర్చి ఒక్క ముక్కయైనను జెప్పియుండలేదు. ఇతరవిషయములందుగూడ వీరు లిబరలు పక్షము వారి ప్రతిపక్షనే యానిశించెదరని స్పష్టముగచున్నది. ఇంతకన్నను వేరువిధముగ ప్రవర్తించుటకు వీలుండదు. ముల ఎత్తుకల నేర్పాటుజేయుట వీక్షిష్టము లేదు. అట్టిలో, లిబరలుపక్షమువారిసహాయ మున్న గాని వీరు కరిపాలనము కొనసాగింపజాలరు. లిబరలుపక్షము వారి సహాయమును గైకొనునపుడు, వీరు అపిప్రయోజనములను అమలులో జెట్టుట ముసాధ్యము. వీరు అదర్శివాదుల మయినను, దుష్కారానికి లొంగుదురు దుముకమనియు, నెమ్మదిగ నెడబోయెదరు అనియు, మోక్ష నాల్లుగారు దెలుపుటచు, వర్షిమెలందు ఎప్పుడిగిన మార్పుండదని నమ్మవచ్చును. నానారాష్ట్రసంఘముద్వారా, అంత

రాతీయ న్యాయమును పెంపొందించుటకు, మోక్ష నాల్లుగారుద్యక్తులైయున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘ స్వభావమును గ్రహించినవారు, మోక్ష నాల్లుగారి యాహాలు వ్యర్థములని దెలుపగలరు. మోక్ష నాల్లుగారు, లేబరుపక్షమువారి ముఖ్యద్దేశములనే వెనుకకుజెట్టుచుండ, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యనిష్ఠించుట, పొనగనేరదు. అందుచే శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యత్నాహమునందు భారతీయులు పాల్గొనుట కష్టము. లేబరుపక్షమువారు నూతన దృక్పథమును జూపిన పిమ్మట, వారి సభినందింపవచ్చును. ఇందుకు చాల సావకాశముగలదు, తొందరకడ నక్కరలేదు.

శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతియొకటి మాత్రము ముచ్చటగ గనపించును. కెనియా శాసనసభలోని హైందవ సభ్యులు, సహాయ నిరాకరణము నవలంబించుట సంభావ్యముగ నున్నదని, శాస్త్రిగారికొనిరి. భారతీయుల హక్కులు నిర్మూలించబడుచున్నపుడు, సహాయనిరాకరణము నవలంబించుటకన్న వాణికింకొక మార్గ ముండజాలదు. ఆత్మ గౌరవము గల వారెల్లరును, యిటులనే ఆచరిం చెదరు. కెనియా గవర్నరుగా రెట్టి సీతుల లికినను, భారతీయులు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చిరనుటకు సందియములేదు. కెనియాలో సహాయచర్య సంగీకరించెడి శాస్త్రిగారు, స్వదేశమునం దేల యంగీకరింపరో దెలియదు. హిందూదేశమునందు ప్రజల స్వత్వము తెలుల భంగపరుపబడనో, ఇప్పటికి ఎటుల భంగపరుపబడుచున్నవో, శాస్త్రిగారికి దెలియనివిషయముగాదు. సహాయనిరాకరణము కెనియాలో తప్పనిసరి యయినపుడు, హిందూదేశమునందు మాత్ర మేలగాదు? కెనియాకు వర్తించెడి సూత్రము, హిందూదేశమున కేల వర్తంపదు? ఈ సంగతిని బహిరంగముగ సంగీకరించుటకు, శాస్త్రిగారి నికను ప్రతిష్ఠపట్టి బాధించుచున్నదేమో!

పల్లికునర్జును కమీషను

కల్లికునర్జును కమీషను నేటిదివము కడకటి సారి గూడెను. భారతీయ, యూరపీయను యాద్యోగులలో మనఃస్ఫూర్తల నెక్కువజేయుటకదపు, వీరి విచారణవలన నెక్కుడులాభము గలుగకపోయెను. సర్జునుయాద్యోగుల వేతనానుల నెటులనయినను హేచ్చుజేయుటకు నిశ్చయించినపుడు, మిగుల శ్రమకరమగు నిట్టి విచారణతో నేమిఫలము? నేటిదివము, వ్యవసాయపు డైరెక్టరుగవృద్ధుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, వ్యవసాయాద్యోగులను నియమించుటకు ప్రత్యేకసంఘ ముండవలెనని సూచించిరి. మంత్రుల యధీనము వీరికి బనికరాదు. యూరపీయనులు నూటికి ఏబదిమంది యుండుట యర్హమైన మనియు, ఇరువది సంవత్సరములవరకు తగ్గువల బనికరాదనియు, వీరు వాదించిరి. అన్ని శాఖలలోను వ్యవసాయశాఖ నిరుపయోగ మయినదిగ గనపించును. వ్యవసాయశాఖవలన, రయతులకు గలిగిన ప్రయోజన మత్యల్పము. ఇందుల కేమి కారణము? వ్యవసాయాద్యోగులకు, హైందవ వ్యవసాయము దెలియదు. వీరు కొన్ని సిద్ధాంతములను వల్లించుకొని యీ దేశమునకు వచ్చెదరు. అవి యీ దేశమునకు బనికిరావు. వీ రెవరును నాగలి చేతబట్టుకొని స్వయముగ దున్నినవారు గారు. వ్యవసాయశాఖలోగూడ, సంగతిసందర్భములు దెలియని యూరపీయను లవసర మనుట కన్నిను, విరుద్ధము గాన్పించదు. భారతీయ వ్యవసాయాద్యోగులు, యూరపీయనులసంఖ్యను దగ్గింపవలయునని జెప్పుచున్నను రాష్ట్రీయప్రభుత్వము

వారి విశిష్టముక్తింద నుండుటకు సమ్మతించుట లేదు. ఉభయయును జేరి, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును నామమాత్రము గావించ నుద్దేశించు చున్నారు. ఫార్మేషన్లు పక్షమున, అడవుల కన్నరేవుల రగు రెడ్డుగూడ దెలిపిన విషయములు, అనుభవ విరుద్ధములని గ్రహింపవచ్చును. ఇతరవిధముల దేశమున కెట్టిస్వపరిపాలన మొనగినను, స్వయములను మాత్రము చాలకాలమువరకు ప్రజలకు విశేషపక్షగూడదని రెడ్డుగూడకారు పలికిరి. నిరంకుశాధికారపు బుసాదితో స్వపరిపాలనమును నిర్మించుట యసంభవమని వేరుగ దెలుప నవసరములేదు. అన్నిటిలోను మంత్రులు అడవులను పరిపాలించుట ఎక్కుడు కష్టము. స్వదేశమునందు దట్టముగ అడవుల జూచి ఎరుగని ఆ క్లెయోద్యోగులు హిందూదేశపు అడవులను సౌష్టవముగ పరిపాలించగలరునుట, సందేహాత్మకము. భారతీయులకు గల అనుభవము, వీరి కుండజాలదు. ఇప్పుడున్న సంఖ్యకన్న, భారతీయుల నిశాఖలో నెక్కుడుగ జేర్చి గూడదని, రెడ్డుగూడకారు గోరుచున్నారు. 1930 సంవత్సరము వరకు, ప్రస్తుత స్థితిని కదిలించ గూడదట. భారతీయులకు ఫార్మేషన్లులో బనిచేయుట గిట్టడట. యూరపీయను యాద్యోగులు, ఇండియా మంత్రివశముచే ఉండవలెనట. రెడ్డుగూడకారు ఆక కంతు లేదు. బ్రిటీషు పరిపాలనపు సహజశీలమును విలువలెనని వీరు గోరుచున్నారు. దీని యర్థమేమి? ఇదివరకున్న సీతి, మర్యాద, ధర్మాచార, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము, మొదలగు గుణమున్నయి, భారతీయులను నియమించిన చెడిపోవునని వీరు దెలుపుచున్నారు. రెడ్డుగూడకారు వాదము వట్టి బూటకమని జెప్పు నవసరము లేదు. సీతీయు, సద్వర్తనము, బ్రిటీషువారి కొక్కరికే కాకాదియని జెప్పిన, నమ్మువా రుండరు. ఇంత కన్నను, తమ స్వలాభములను తాము బోగొట్టుకొన జాలమని, యూరపీయను యాద్యోగులు స్పష్టముగ జెప్పిన మర్యాద గ నుండును. లేనిపోని కారణముల దెలిపి, లోకమును భ్రమపెట్టుట వీరికి పాడి గానేరదు. కల్లికునర్జునులను విశేషపరుచుకొనుటకును, స్వపరిపాలనము ననుభవించుటకును సంబంధము లేదను విపరీత సిద్ధాంతమును రెడ్డుగూడకారు ప్రతిపాదించిరి. దీనిని వీ రెక్కడ నేర్చికొనరో దెలియదు. ఏ ప్రభుత్వమున కయినను తన నాకరులను నియమించుకొనుటకును, తొలగించుటకును అధికారము లేకున్నయెడల, అది నిలిచియుండి సార్థక మేమి? ప్రభుత్వము చెప్పిన పనులను నాకరులు జేసెదరా? నాకరులు ప్రభుత్వముపై స్వార్థజేయుచున్నపుడు, ఇంకను స్వపరిపాలన నెక్కడ? యూరపీయను ఆఫీసులకు, ప్రజల స్వపరిపాలనాశయముపై ప్రేమ లేదని, పల్లికునర్జును కమీషనువారి ఎదుట వారిచ్చిన సాక్ష్యము దెలుపకనే దెలుపుచున్నది. ఈ సంగతిని స్పష్టము జేయుటకుమాత్ర మి విచారణ తోడ్పడుచున్నది.

అపనిస్థానము

అపనిస్థానము విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వము ఏ సంగతిని ప్రజలకు దెలుపుట లేదు. ఇంగ్లండులో మాత్రము, అనేకు లీ విషయమై చర్చించుచున్నారు. ఎప్పుటికప్పుడు నిజవర్తమానమును ప్రచురింపక బోవుటచే, హిందూదేశమునందనేక వదంతులు వ్యాపించుటకు వీ లేర్పడుచున్నది. కలనల్ రెపింగుటనుగారు, ఫిరహద్దు ప్రాంతపద్ధతి నామోదించుటలేదు. కొండజాతుల స్వాతంత్ర్యము సంగీకరించి, బ్రిటీషు పైనికులను వెనుకకు మరల

వలయునని మీరు గోరుచున్నారు. కొన్ని ప్రత్యేకములు, ఆస్తునిష్ఠానముపై కీలకాగ్రహము జాతుచున్నవి. ఆస్తునిష్ఠానము, దండగిండ్లనబట్టి ఎక్కువగా ఆస్తునిష్ఠానమును నిర్వహించుటలేదని నిరసించుచున్నది. రాష్ట్ర మాన్యువల్స్ రిఫ్రం మునందు, ఆస్తునిష్ఠానము గూర్చి సూచన గను తుచును ఆస్తునిష్ఠానమునందు జరిగిడి సంతుల గూర్చి అసమృత దెలుపవలసినపుడు, అందుకు దగిన సాధనములు లేకుండ తొ మేమి చేయగలము, మాన్యువల్స్ గూర్చి ప్రశ్నించుచుండిరి. రుప్యాలో నిందుకొరకై సంధి తేసికొనవలయు నని, మాన్యువల్స్ గూర్చి ఉద్దేశము, వీరి ప్రసంగముబట్టి, విజనందర్శము, దీనియొద్దెలియుచున్నను, ఆస్తునిష్ఠానపు కఠిన్తలనకూలముగ లేదని గ్రహించవచ్చును. ఈవినింగు ప్రాంతములందలి కలవరముగూర్చి ముచ్చటించబడు నని, గ్రహించవచ్చును. ఇంతి ముఖ్యవిషయము గూర్చి రీడింగు ప్రభుత్వము ఏ సంగతిని బ్రచురింపక మానముదాల్చియుండుట, వింతగ దోహదమానదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి
భారతీయుల పౌరస్వత్వమును నిర్మూలించుటకు కేటాలు తెల్లవారు విశ్వప్రయత్నముల గాంచుచున్నారు. రష్ట్రీయసభవా రిటీవలగూడి, హ్యూలెటుకా నేనము సంగీకరించిరి. ఈసనము ప్రకరము, నేటాలులో నే కట్టణమునందును భారతీయులకు పౌరులహక్కులుండజాలవు. హ్యూలెటుగా రీచట్టమును గూర్చి ముచ్చటించుచు, స్పెల్సు సేనాని తిమకిండగ నలుచునది యూహించిరి. కేపు ప్రెముప్రతిక ఇటీవలదెలిసిన సంగతులబట్టిజూచిన, స్పెల్సు సేనాని భారతీయులపై ఉగ్రసాధనమున దెలియగఁదు. కేపులవ్రనునుండి చేరిన వాతరట్టి, దక్షిణాఫ్రికాలో నన్నిభాగములందును భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడములలో నుంచుటకు ఏర్పాటు చేసెదరిం దోచును. కేపులవ్రను గజట్టులో క్రొత్త చట్టముంటి ప్రచురింపబడినది. ఈ చట్టము ప్రకారము భారతీయులను కట్టణములలో ప్రత్యేకపు గూడములలోనుంచ విలగను. కట్టణములలో నవసించెడి భారతీయులు, వెలుపల నివసించుటకు గాని, ఆస్తిని సంపాదించుటకుగాని, వర్తకముకేసి కొనుటకుగాని వీలుండదు. భారతీయుల నేతరున నయినను నిర్మూలించుటకు, తెల్లవారు సమకట్టి నలులదోచును. భారతీయులము వెంటనే స్వరాజ్యమును సంపాదించినగాని, అధినివేతరాజ్య భారతీయుల కిష్టములు బూర్తిగ దొలగజాలవు. అంత పంకును అధినివేతరాజ్యభారతీయులు అసహాయోద్యమమును దీక్షతో కొనసాగించుట యుక్తము. శాస్త్రీగారుగూడ యా సాధనము నామోదించుచున్నపుడు, వేరుమార్గములతో బనియేలే?

కీలాఫాత్
కీలాఫాత్ ప్రశ్నను, కేవలము మహమ్మదీయుల పరిష్కారమునకే పదలిపెట్టుట సమంజసము ఇతరు లి విషయమున జోక్యము గలుగజేసి కొనుట భావ్యముగాదు. ఇంగ్లండు మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలములపై స్వాధీనమును వదులుకొనుచో, కీలాఫాత్ ప్రశ్న త్వరితముగ పరిష్కారమగుచు. అందుకుమారుగ బిటిషు ప్రత్యేకము తిమకు బని లేని మత విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొని వ్యవహారమును ఏషమము గావించుచున్నది. బిటిషువారును, ఇటలీవారును తుర్కీ, ఈజిప్టులలో కుట్ర బన్నుచున్నట్లు, ఫ్రెంచిప్రతికయగు టెముపుప్రతిక నింద మోపుచు, లా సానీ

పంథిని ప్రాన్సు వెంటనే ఆమోదించవలెనని గోరుచున్నది. కీలాఫాత్ విషయమై బిటిషు ప్రభుత్వమువా రెప్పుడును తటస్థముగనుండునని, బిటిషు ప్రముఖులు సమాధానము జెప్పుచున్నారు. ఇటలీ మాత్రము, కీలాఫాత్ కు ఈజిప్టుదేశమును స్థానముగ కేయటకును, ఈజిప్టులో కొంతభాగమును సంపాదించుటకును ప్రయత్నించుచున్నట్లు దెలుపబడినది. యూరపీయను జాతులొకరిపై నిఁకొకరు నిందమోపుచున్నను, తగిన బాధార్యబుద్ధిలో నెవరును ప్రవర్తించుట లేదని, విడితముగాగలదు. మహమ్మదీయమతప్రకృతిలో ఏ రీతీరుజోక్యము గలుగజేసికొనుటచే, మహమ్మదీయ ప్రపంచమునందు వ్యాపించిన అశాంతి మిక్కుటమగుటయు, ప్రపంచశాంతికి భంగముకలుగుటయుదప్పు, వేరులాభములు గలుగజాలవు.

బవేరియాలో ప్రత్యేక ప్రభుత్వము
రైన్లాండులో ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును స్థాపించుటకు, ఫ్రెంచివా రిదివర కేటుల తోడ్పడిరో తెలిసిన విషయమే. బవేరియాలో పాలెటినేటులో ప్రత్యేకరాజ్యమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇ దుకు గూడ ఫ్రెంచివాసు తోడ్పడుచున్నారని అనమానము వ్యాపించియున్నది. జర్మనీని యీతరునవిభజించుటవలన, జర్మనీకి వ్యతిరేకముగ లగినను, యూరపునకుగూడ తీరనినష్టము వాటిల్లగలదు. జర్మనీ విచ్ఛిన్నమగుటవలన, యూరపునయి తము విచ్ఛిన్నమగు సూచన లిదివర కే పొడగట్టివి. ఫ్రాన్సునందు సయితము, ఫ్రాంకునానెటుల విలువ చాలవరకు దగ్గిపోవుట, ఇందుకు నిదర్శనమని ఎంచవచ్చును. పాలెటినేటులో నుదయించిన ప్రత్యేకోద్యమము, కేవలము కృత్రిమమని, బిటిషువారిభిప్రాయపడుచున్నారు. బిటిషువారి విజ్ఞప్తినుసరించి, యింత విషయమై విచారణ జేయబడుచున్నది. కాని నేడందినవార్తలబట్టి, ప్రత్యేక ప్రభుత్వమున కధ్యక్షులగు హింట్జిగారు వధింపబడిరియు, వీరు గాక మరిముగ్గురు నూతనోద్యమనాయకు లంత మొందిరియు, దెలియుచున్నది. ఇంతటితో నూతనోద్యమ మంతమొంచునో, లేక విజృంభించునో, ముందుగాని తెలియదు.

మహాత్ముని విడుదల
మహాత్ముని విడుదల గూర్చి సామాన్యశాసనసభకు పెక్కుతీర్మానము లుపబడినవి. సుప్రసిద్ధ దేశనాయకు లగు బిషిచంద్రపాలుశారు, గాంధీ మహాత్ముని తిదితర రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయునని కోరెదరు. రాష్ట్రీయశాఖల నన్నిటిని ప్రాన్సుపర్యవేక్షణలో జేప్పవలయు నని, వీరు గోరుచున్నారు. మహాత్ముని విడుదలగూర్చి డాక్టరు గారు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును మరి కొందరు సభ్యులును తీర్మానములను పంపియుండిరి. శాసనసభ జరుగులోపలనే మహాత్ముని విడుదల జేసెదరను వదంతివ్యాపించియున్నది కాని ప్రజ లివిషయమై ఆతురమునాప నవసరములేదు. మహాత్ముని విధించిన కార్యక్రమమును తిదేదీక్షతో నిర్వహించ గలిగినపుడే, ప్రజలు మహాత్ముని విడుదలను సార్థకము గావించెదరు. మహాత్ముని తిరిగి వచ్చునపుటికి, ఏ కార్యమును నిర్వహింపకుండ సామరులుగ కాలము గడుపుచో, అతిని హృదయము సంతుష్టి జేందజాలదు.

పనిలేనివారి సంఖ్య
ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య డిశెంబరు 31-వ తేదీన 1250,000 గలదని అంచనా వేయబడినది. డిశెంబరు 17-వ తేదీ సంఖ్యలో బోల్చివ, 118 000 హెచ్చెను. వీరందరికును జీవనాధారము గల్పించుట ఎట్టులా యను, ప్రశ్న, ఇంగ్లండును కలవరపెట్టుచున్నది. ఈ సమస్యను సాధింపలేక, కన్సర్వేటివుకుము మూలబడినది. తేబగుపక్ష మొకవరకు సాధించునో జూడవలయును

సానికవార్తలు

బొల్డెంకలపెనీ క్యాలెండరు:— (టిప్పీకేనులో నుండి పోల్డెంకలపెనీవారు ప్రచురించిన 1924 సంవత్సరపు వార్త క్యాలెండరును కందనములతో పైకొంటిమి.

పోస్టాఫీసు సెలవు:— జనవరి 14-వ తేదీ సోమవారం సంకాంతిపండుగదిన మరుకచే పోస్టాఫీసును సెలవుదినముగా కరిగింపబడినది. కార్యక్రమము ఆదివారముగా తీరితెజుగును.

రిపాల నోటీసు:— కొలంబో, మిడుగా కక్షిణా ప్రీకాట బోమడి తపాలు జనరలు పోస్టాఫీసులో వేరుటకు జనవరి 17 వ తేదీ సాంతాత్రము 6.25 గంటలవరకు వ్యతిరేకము గలదు.

ఒక సవరణ:— నిన్నటిపత్రికలో 'మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము-సర్. నుబహ్మణ్య ఆయ్యరు ఉపన్యాసము' అను శీర్షికగింద ర డబ్బేరాలో "మరలు గంభయ" "అటటుకును" మరలుగాయ" అని పొరపాటున బడినది. పాఠమును గమనితురుగాక.

జగన్నాథ భక్తసభ - ఎగ్జ్యూరు:— ఈ సభ యాజమాన్యము ఎగ్జ్యూరు హైదరాబాద్ 'వేదవలస' గృహమునందు 18 తేదీ ఆదివారము సాంతాత్రము 4.15 గంటలకు శ్రీమతి సరస్వతిబాయి గారు రామనాథునిత్రయము పాఠశాలలో జరిగెను గావించెదరు.

హిందూ హైస్కూలు తమిళసంఘము:— ఈ సంఘమువారు శివా రాచారయ్యుల హాల్లో, (టిప్పీకేను) ఆదివారము 18 వతేదీ సాంతాత్రము 5-30 గంటలకు మార్కండేయ శాటకమును (దవిడభావలో ప్రదర్శించెదరు. సోమవారము శాటక ఆంధ్రమున రామరామ శాటకమును ప్రదర్శింతురు. రెండునాటకములకు కలసి టిక్కెట్లు గొనినచో తక్కువధరలకు వచ్చును.

తూత్తుకుడిలో జేగు:— తూత్తుకుడియందు శ్రీధ్రపులు నివసించు భాగములందు, వ యొక్క శ్రీధ్రమునందు, పేరుగూడ్యములను దిమను కనిపించు నుటగురు ముఱియచున్నట్లు కేటి వార్తలు దెలుపుచున్నది. కలకత్తాగా ఉత్తరాపురైని ముఖ్యమైన అంగదులు, మూర్కలులు మూలబడివి. బిటిషు హెల్తు డిప్టీకేక్రమము నేటిరాత్రు తూత్తుకుడికి బోవుచున్నారు.

చెన్నపురి దేవాంగసమావేశము:— ప్రదేవాంగ వంశపాథోధి పూర్ణకుధాశురై విశ్వవిఖ్యాతియొక్కదావలురై వస్త్రాన్నివాడై వాహికాది వికరణోదార శాస్త్రీయములై విలసిల్లి డి.దత్తత్యాగరాజు శ్రేష్టిగాక (దీవాల్ బరదర్ 50 డిప్టీ త్యాగరాజు శ్రేష్టిగాక యగ్రజులు) ఈ జనరసెల 8 తేదీ గురువారము వివసాయజ్యంబు జేరిరి. వారికి ఈ సెల 18 వ తేదీ ఆదివారము జరుపదోయెను కన్యక్రీయాదుల కంద స్వమున చాలపేయించరి స్వీయమును సామర్యాచంద. వీర సాదలకు విశేషంబు, వస్త్రాన్నిదానములు జరుపబడినది, అదినము సాంతాత్రము తిండియార్పేయించెదలి వారి సౌభాగ్యమును రాజమండ్రి నివాసులును దేవాంగక. కోడ్లపులు అ. బ్రహ్మ శ్రీ పుత్తుల భరణ జ భాగములవారిచే నిర్మించెదరు. కాల పేర్కము జరుపుట నిశ్చయంబుదెను.

కామ్యదత్తులు.

ప్రెసిడెన్సీ క్రికెట్ కలంబెము:— భారతీయులకు ఆంగ్లేయులకు ప్రతిరోజున జరుగు రాష్ట్రీయ క్రికెట్ కలంబెము శ్రేష్ఠ ప్రారంభము. శ్రేష్ఠ, అదివారము సోమవారము చేపాడునంతటి మృదాంగ క్రికెట్ ఆదరణయందు అటు జరుగును.

ఆంగ్లేయులు:— ఆర్. డి. బేటెండు (కాప్తాన్) హెచ్. సి. బార్న్, కె. వి. డబ్ల్యు. నల్లనూ, జి. ఆస్టి, ఆర్. వి. కారిటె, బి. ఎ. బ్రాన, డి. సి. ఆల్బెర్ట్, ఆర్. డి. డెల్ఫ్రెస్, కె. జాక్సన్, లిజాబెట్, ఇ. కె. చురుగార్లు, (రిజర్వులు) ఎ. ఇ. బెల్లినూ, పూర్వకాన్య.

భారతీయులు:— బి. సుబ్రహ్మణ్యం (కాప్తాన్) సి. ఆర్. కలపతి, వెంకట రామాంజనేయ స్వామయ్య, యం. బాలయ్య, కిరణ్ కరమ, శుభచంద్రన్, కన్నెకం, బి. కె. శ్రీనివాసన్, సి. శిల్, బామయ్య, బంగారు బాబు సి. కె. లక్ష్మణం (రిజర్వులు) రామకృష్ణస్వామి, రంగభాగ్యం, రాజరత్నం, సుందరగార్లు.

ఆగమనము:— జూలూరు రాజాగారు నేటికడ యం బొంబాయి మెయిన్ లో వచ్చిరి.

హెచ్. ఎస్. ఎ. వుడు. పూర్వ కన్నకొడుగు గాది కోయంబ్రూనుండి ఉదయం విచ్చిరి.

కూర్మ కమిషనరు

జి. జి. టాంగుటూరి, సి. ఎస్. గారు కూర్మకమిషనరుగా 1928 డిశంబరు 22 వ తేదీన డి. సి. నియమించబడిరి.

జి. హెచ్. రైలి, బి. సి. ఎస్. గారికి జనవరి 13 వ తేదీనుండి యి. సి. సి. 17 దినములు అధికముగా సెలవుసంకల్పించెను.

ఎ. హెచ్. ఎ. టాంగుటూరి, సి. ఎస్. గారికి నిండున్నెలముదాది సెలవు 15 రోజులకు సగము తీరమునై 4 నెలలకు మే 1 వ తేదీ నుండి సెలవుసంకల్పించెను.

సి. ఎస్. బి. విలియంస్ గారు గోదావరి అసిస్టెంట్ కమిషనరుగా నియమించబడిరి.

ఈ దినం డిప్టీ కలెక్టరులూర్లు జరిగెను.

జి. ఎం. మహాకయో చిత్తూరు జిల్లా జనరలు డ్యూటీ నుండి కర్నూలు జనరలు డ్యూటీ.

భార్యను చంపుట

మహారాజులయవతి, యక్ష్మిణీబాయి యనకామెను తిరువల్లి క్షేత్రీ తామర సామెలుపిల్లలో ఆమె భర్త రంగారావు అను కుటుంబమువాడు నిర్దాక్షిణ్యముగా నిన్నటి ఉదయం కూనీ చేసిను. ఆమెకు ఆనమూసభ్యభాగముగఁ దగ్గరచాలకాలమునం తలయందున. వీరువురరూ రి వీ డ్డ క్రితము వివాహమై, సభ ప్రాణవిధిలో భర్తయ్యెక్కరిల్లి, సోదరుల వద్ద గుడి తీరముగా కాలము గడపుచుండిరి. రి కేలకొండకు భార్య భర్తకు ఆహ్వానాదిరి. లల్లరగణము గలదని యెరుగవచ్చెను. ఈవిషయమును ఆయన తన సోదరి కెరుకపొయెను. అతఁడొక్కరికై రి వీ వసుధార్థము వెళ్ళెను. ఆనకడను కొడలిపై నిండాకో తుణచెను. వీరరంగారావుతోకలలుకుచు భర్త తనసోద్రు తనము నిలిచి, భార్య తనవానిగారిలో రుతువునున్నదని నిందించెను. అందుచే నామెను పుట్టిరికికి తంపిచెను. నెల దినముల క్రిందకు ఆ క్షయిరికికి తాను బోయి తిరిగి భార్యకు చెప్పుకొని వేరే కాపుము జేయుచుండెను. కొలది దినములు గడచి పిదప మరల నామెకు వేరొకరితో దుస్సంగ కలలుగఁదని యనమొంది తనవనినాడ మానుకొని, యామె కలభావము చాలుగా పరిశీలించుచుండెను. తన మానుకొనుట చేతిండిలేక అత్తియిరికికి రి క్షేత్రీండు, భార్యనుమీకుడై పోయెను. బుధవారమునాటికాత్ర భార్యభర్త లికపురును భోజనానుభవము పడకఁ దికి బోయి ముఠీయగా నిలిచిరి. 1 గంట కాలికి, తిరిగి జీవనాధారమునై తనకృత్రి స్వీకరించి కుటుంబపోషణకై జరిగిన కలంబెమును తీర్చివేయుటకు భార్య భర్తకు పోషించుచున్నట్లు వివరములు. పిదప నేమిదిగనోకాని కెల్లవారునామెను 4 గంటల చచ్చిపోవు యిరికిని కేలవినిరల్చెను. స్వహతులొనవారులేది తక్కులో గా అనుపడి మూలమున్న ఆమెను, పొరిపోవుచున్న భర్తను గాంచిరి. ఆతఁడైకే ఒకచిన్న క్రి కలదు. వెంటనే తేయదగిన ఉపచారములు చేసిరిగాని ఆమె జీవింపలేదు. కనమును విసువనాను కేవలపరిశ్రమలకు నానగొనిపోయిరి. తక్కులో గా యెను దగ్గరిండునెలల ముడిచినదనియు, భర్తయే ఆమెను కూనీ చేసెననియు పంచాయితీదారులు. తీర్మానించిరి. భర్త కలకొగ రావు ఎక్కడ నున్నది తెలియదు.

బహిరంగనభ

తిరువల్లి క్షేత్రీ బీచి

మహారాజులలో ఆంధ్ర, కమిషన్ కాంగ్రెసు సంఘముల యాజమాన్యమున శ్రేష్ఠ సాయంకాలము రి 80 నిలవ తిరువల్లి క్షేత్రీ సముద్రతీరమున కుడరాకు పొదల జరిగెనంగభ జరుగును. మహావలాలు బజాబా, పండిత గారికొకరమ్మక, కంకర లాలు క్యాంకరు, సి. రాజగోపాలాచారి, తేనవానుగాంధి, మ. గన్ కాలా గాంధి, మొదలగు కాంగ్రెసు నాయకులు ఆసరుయమున పాల్గొని యుపన్యసించెదరు. కా. గాగేశ్వరరావువంతులు గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి.

రామదాసు

హిందూ హైస్కూలు సుబాలకనభ- ట్రీప్లీ కేసు

ప్రైవేటు "ఆంధ్రప్రదేశ్" సంపాదకు లగు కాశీ నాథు-నాగేశ్వరరావుకు ముఖ్యగా అధ్యక్షతకొండ జి. కె. కు రమణయ్య బి. సి. గారిచే రచియించబడిన "రామదాసు" అను నాటకమును ఆంధ్రమున హిందూ హైస్కూలులోని సింగరా చార్యులవారి హాలునందు సోమవారము 14 వ తేదీన సాయం (తమ 5-3) గం లకు ప్రదర్శించెదరు.

శృంగార శ్రీనివాసము - శాస్త్రీగారి మౌచ్చిక

అను కిన్నెతో బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదిశారాయణ శాస్త్రీగారి రొక చిన్న చిరుముసుగు ప్రాసీనారు. ఆనవర మని నాణ్యతపాటును.

బందారు తమ్మయ్యగారు ప్రాసీన విమర్శము - మఃల క్రభాకరశాస్త్రీగారు ప్రాసీనవాక్యములు చదివెడిను. సంతసము కాలిదివాకాణాశాస్త్రీగారు ప్రాసీన విమర్శమునాత్రమ వి వాదకారణముగా నగడదుచున్నది. క్రభాకరశాస్త్రీగారు శ్రేయ ప్రాసీన? తాతపను "పారస్వతానంధమును పారవేయకుండ వాచియుంచుకొని నాపర్యుత్తరమును కలిపి చదువుకొనవలసివచ్చి"ని మౌచ్చిరి. ఈవాక్యములో ఆదిశారాయణశాస్త్రీగారు ప్రాసీనము "క్రభాకరశాస్త్రీగారు పృథాకృష్ణములకు దిగి విమర్శవిమర్శ కల్పపదమందుగాక యని ప్రార్థనాభి రావుగలవా? క్రభాకరశాస్త్రీగారి ప్రైవేటులవలన వారికి విమర్శము వెంటయో చక్కగా (వాణిదలంచి) విమర్శించవచ్చి పాతకల నటుల మౌచ్చిరించిన శ్రీనివాసము భగినియచున్నచే కాని పృథాకృష్ణములకుగాని, కృత్రిమానలయలకు గాని చపచిచ్చుటలేక. విమర్శనాభ్యసముల నడుకొనవలెద సాగించుట కుద్దేరింపబడియుల శాస్త్రీగారి వాక్యములో క్లుప్త మగుచున్నచే, మఱియు శాస్త్రీగారి వాక్యములు విమర్శకులకు- పాతకలకు- ఈ తన్న నా మొ సంకలమునైగాని విమర్శకులవిమర్శన వెంటమాత్ర జడ్డుదగు లుటలేదని నిస్సంకయముగ చెప్పవచ్చును. అట్టికటి ఆదిశారాయణశాస్త్రీగారు ప్రాసీనవాత నిన్నుయోజనము. మఱియుక మాట.

శాస్త్రీగారు క్రభాకరశాస్త్రీగారిని. "విమర్శము పూర్తియగుకలకు సహజముకావలెను" అని ప్రాసీనముల జ్ఞాపకము. ఆరక్ష్మ ఆదిశారాయణశాస్త్రీగారి సడిగిన వా రేమిసమాధాన మొనగెనది?

విమర్శవిమర్శకాభిలాషులమగు మనకు వివాదములతో బనితేదని శాస్త్రీగారికి విన్నవించుచు విరమించుచున్నాము.

శ్రీమూర్తీ కేసాచార్యులు

రాజద్రోహపత్రముల ముద్రణము

ముద్రాకరునిశిత భూయపరువబడుట

లాహూరు 10 జనవరి:— "కాల్సాకల్మాషి" అను రాజద్రోహ పత్రమును ముద్రించి నందులకుగాను, "కాంగ్రెసు ఎడ్యుకేషన్" అధికారియగు కామేశ్వరు కర్తూగారివై లాహూరు మేజిస్ట్రేటు రి కేలకొండ కిరీకెను, దీనివైక వత్తు గారు అప్పీలుచేయుగా న్యాయమూర్తి కాంబెలుగాను అప్పీలు ను క్రోసివేసిరి. కరపత్రమువైక గల పేరునందే రాజద్రోహము గాన్పించునందెననియు, అందుచే నాగ్రహణలోని విషయము లు నాకు తెలియవని ముద్రాయ వెలుపు వాదనకు విలంబమునందేదనియు నారదు తెలిపెను. (ఆ. కె.)

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షము

కాననభలో ప్రవేశించురావను తీర్మానము

రద్దుజేయ గోరుట

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షమువారు నిన్న సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును గావించి దాను, సెనూగార్ల కంఠిరి

"తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్ష కాన్వీనియన్స్ కర్తము వారు సమావేశమై - మృతాను స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు కాననభలోనుండు సాల్వే నాదని గావించిన మౌచ్చిక అనంతమై వనియు, అనుభవమైనదియు ఇందువలన నిచ్చుటి స్వరాజ్యపక్షము భిన్నమై చెల్లాచెదలైపోవు వనియు, తమ యభిప్రాయమును వేరంధుదాను, పండిత మోతీ లాలు సెనూగార్లకు తెలిపిరి. మృదాను కాననభలోని విభవతులయొక్క ప్రస్తుతినిశిత, స్వల్పసంఖ్యాకులగు స్వరాజ్య పక్షమువారు చాల లాభకరమును ప్రాణిమూల్యమును సాగించుటకు అనుకూలముగనున్నదని యెంచుచున్నారు. అందుచేత నీ సంవత్సరమున కేంద్రసంఘమువారు తీర్మానమును తిరిగి విచారింపి నూచనను రద్దుచేయవలెనని కోరుచున్నాము."

మరుత్తవకులము

మరుత్తవకుల (మంత్రి) సంఘమువారు నిన్నటి సాయం (తమ తిన్నెల్లి మంత్రియల యకస్తన గూర్చి విచారింపుటకై సాందర్భమునాణలో నొక సభజేసిరి.

తిన్నెల్లిలోని మంత్రియల యిరతవలములవారికి దహన క్రితములందు తాము జేయాలనిన పరి జేయకుండదని తీర్మానించుకొనిరి. ఇట్టివిధ 10 వ తేదీన తిన్నెల్లిలో 'దహనపరి పాలనసభ' యను పేరితో చెల్లాలకాతివాడు వేరొక సంఘము నేర్పు రచుకొని దహన క్రియలయందు పనిజేయని మంత్రియలను, సామన్యపుక్ష వరము వనికొకడ నియమించుకొనదని తీర్మానించుకొనిరి. తిన్నెల్లిలోని ప్రామాణ్యముగూడ యిట్లే నిశ్చయించుకొనిరి. మైగా మంత్రియలను దూషించుచు, భయపెట్టుచున్నాడు. ఎటులైనా రిచేత పనిజేయించుకొనవలె ననుచుద్దేశముతో కాననభిరద్ధములగు మూరకర్లుల గావించుచున్నార అనేకమంది గుమిగూడి మంత్రివాని కేతిగొని కీకరపు సామానును తీసికొనట దుకాణ చారులకు కలుపులను మంత్రియలకు విక్రయించుకొనదని కెక్కుట రైతులను పొలముల దున్నవద్దని నిర్బంధించుట, మంత్రికొట్టెను కార్మిచేయుట మున్నగు దుష్కార్యములను జేయుచున్నాడు.

సభను సమావేశపరచిన పండిత కె. ఆనందముగారు యిట్లు చెప్పిరి:—ఈ తరహాందు స్థానమునందు (తన తెట్టి కాతి భేదములు లేకుండగా, యచ్చట మనము యనేక వైచిత్ర్యములలో మునిగి లేలుచున్నాము. పెద్దవలములవారు తమకంటె తక్కువ కులస్థులను నీడముగా జూచుచుండురు. తిన్నెల్లిలో ముఖములచే దహనక్రియలసమయమున పొసగులరై వనిజేయించుచుండురు. ఇట్టి వైచిత్ర్యము గొప్ప నీడము తారతమ్యములు యింకెక్కడను గానము. దీనికి సహించలేక మంత్రియల యింకెట్లుకట్టుములు చేసికొనగా వారిని వదిలెంక అనూయభావముతో జూచుచున్నాము. దీనినూర్చి యింక కొంతమంది ముట్లాడిరి.

తీర్మానము నుపహరించిన సి. కలైకొమండలియారుగారు యిట్లు తెలిపిరి. ఈవిషయ మసాధారణమైనదిగాదు. గొప్పవారి వీరులకు గలకల్లు. బ్రాహ్మణేతరకర్తవ్యసాంగవదాంజనమునకు విరుద్ధముగా చెల్లాలలు యిట్లుచేసినచో బ్రాహ్మణేతరకర్తవ్యమునందు ప్రధానస్థానము నలంకరింపలారు. ఇట్టి అనూయాలిగనంక కాలము స్వరాజ్యము లభించును. పెద్దవలములవారు తిన్నెల్లి కులస్థులకుల యిచ్చుండలను తొలగించి కేకాభివృద్ధికి పాటుబడవలెను. ఎస్. కేలుగోపాల తెట్టిగారు తీర్మానమును అను వదిలిరి.

తీర్మానము:—తిన్నెల్లి మరుత్తవల బాధలను బాపుటకై తమయేర్పాటులనుజేసి, నిమ్మనూరుల (శ్రేయోభివృద్ధికి తోడ్పడవలె నని క్రభుత్వమువారిని యీ సభవారు వేడు చున్నారు. మరుత్తవల సహాయార్థము కొంతభవమున పంపివెట్టువలెనని గోరుచు వేరొక తీర్మానము సంకీర్ణించిరి.

కె. జి. సదాశివయ్యగారు మరుత్తవలకు తన సానుభూతిని వెలుపుచు, ఓ కానొకప్పుడు వారు తనకులముతో సమానమగు గౌరవస్థానము నందుండేవారని తెలిపిరి. సంఘమునందు వారికి గలస్థానము వారివృత్తి గౌరవ మీసమైనది గావు. తిన్నెల్లి మరుత్తవల గూర్చి రెండవతరమువారి యభిప్రాయములు తెలియ నిదియేమియు కెప్పుడలసని నుడివిరి.

హైదరాబాద్ పోలీసులలో అధికారమును స్వీకరించె

రక్షకులు వ్రాసి కడపలో నేసి లక్ష ముద్రలను వేసి,
కడప విశ్వయ్య కలియిన కవిభరితము వ్రాసి మోక్షముతో
వి. సి. 1-4-0 వందలమును. ఈ రూ 1 ముద్రలన్ను వేసి
వలెను.
విజయము.
అంతా నేను సాగుని బోధింపాలను, తన కవి, చిత్తూరుజిల్లా.

ఇంగ్లాండులో వసలేవివాది సంఖ్య
 : ఈదు ౭౦౭ ఈ దేశంబయ 81 తేదిని ఎక్కువగ నుండె
 ను. నిన్నటి నానాది సంఖ్యకంటె ఈ జననని సంఖ్య తక్కువగా ను
 యును. P.

నిర్మాణకార్యక్రమానుష్ఠానమే
స్వరాజ్యస్థాపనము

మొకతాలీగారిలో సింహళం 'జెయిలీన్యూసు'
ప్రతినిధి సంభాషణము

కిలాఫతు ప్రచారావసరము

భారతమహమ్మదీయశాఖలకు మూలానా మొకతాలీ,
డాక్టరు కిలాఫతు, డాక్టరు సయ్యద్ మహమ్మదు, లీఆబ్దుల్ గా
రబు సింహళము 7 వ తేదీన చేరి. ఆచటి 'జెయిలీన్యూసు', ప్ర
తినిధి మొకతాలీగారిలో సంభాషించగా ఆయన యాక్రంది విధము
గ ప్రత్యుత్తరము లిచ్చెను:-

"నేను సింహళము మహమ్మదీయులకు భారతమహమ్మ
దీయుల సందేశమును వెలువరించితిని. వారు మేము పొందిన
న్న కిలాఫతుసంబంధమునందు సహాయము చేయకలే నని నేను
కోరుచున్నాను. వారు మాకు సహాయము చేయలేనని కోరుట
యొక్కదని తలంచెదను. ప్రచారముల లేకపోవుటచేతనున్న, గాం
ధీమహాత్ముడు కారాగారమును దుండుటచేతనున్న మాజీద్య
మము కొంతవరకు బడిగిగ్గెను. ఇప్పుడు జరిగియున్న ఆంబుసకు
మోక్ష మిప్పించుటకై ప్రపంచములోని మహమ్మదీయులందర
సహాయము చేసే గోరుచున్నాను. ప్రతి మహమ్మదీయు
డును ప్రపంచము నందు యితరులతో సోదరభావముతో
నుండవలె నని మేము కోరెదము. కాన్పూర్నినోవులు, అంగోరా,
పాన్జాబి, మెసపొటేమియా, సిరియా దేశములను, ప్రతిమ
హమ్మదీయు అరబ్బీదేశమునకును మేము రాయబారముల బంపు
చున్నాము. వారందరును అన్వేష్యమువృత్తాంతముతో కొంత
ముగ నుండి ఇస్లామును చేరినవారగుచున్నారు. జేయిలీ నని
మేము కోరుచున్నాము. సింహళము ప్రక్కనేయున్న దేశ మ
గుటచేత వారును మారీకలసి పనిచేయునని తలంచితిమి. కానో
దరుడు మహమ్మదీలీ మాకురుకు చాల జబ్బుగా నుండుటవల
యచటికి రాజాలకుపోయెను. ఇచ్చటికి రావలె నని ఆయన చాల
కాలమునండి అనుకోనచుండెను. ఇచ్చట పొందవలెనను మహ
మ్మదీయులును, సిహళీసోదరులును మా కొనంగిన దివ్యసన్మార్గ
మును ఆయన కెరిగించితిమిని తానుచూడ కాకపోతితే యిది
చాల విచారమును బొందును. దీనికంతకును కారణము అరక్త
స్వస్థయుండుటచేతనే. మహమ్మదీయులు శ్రీ పురుష బాల
విభేదము లేక బీదలైనను భాగ్యవంతులైనను, అన్నిరకముల
వారును నుండుట వచ్చి కిలాఫతు ఉద్ద్యమమునకు సహాయము
చేసెదరని నేనుతలంచెదను. ఇచ్చటనున్న మహమ్మదీయశాఖలకు
జంటనే కిలాఫతు కమిటీని నిర్మించి మాతో పనిచేయుచు నిధిని
కనూలుచేయవలెనని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. మర సందర్భము
యగియతచ్చుచున్నది. భగవంతుని యాశీర్వాదమునందే మర
మందరము నేకమై ఒక్క సంజుటంజితిమేని విజయము త్వరతో
చేమరగలదు."

ఆయనను యెన్నార్లు అచట నుండెదరని యిదుగుగా
ఒకవార ముండవచ్చునని మొకతాలీగారు చెప్పిరి అచటనుండి
ఆయనకెప్పుడునప్పటికి సంతోషవార్తలు గొంపోవలెనని ఆయన కో
రినను, సింహళమున కిది వరకే వచ్చియుండవలసినదనియు, అచ
టిప్రజల నుకేతుతో జూచిరియని ఆయన చెప్పెను.

"ఇలే మేము తీరి లేనంద నుంటిమని మీకు తెలియును.
మేము కొందరము ఇతిధులముగ వెదలియుండుటచే సులభముగ
తైటికి రాలేకపోతిమి. సింహళప్రభుత్వముతో నాకెట్టికవును
లేను. కాని భారతప్రభుత్వముతోను, అంతకన్న యెక్కువ
విటిమ ప్రభుత్వము, పార్లమెంటుతోను వెద్దతగవు గలదు"

కిలాఫతు సమస్య

"కిలాఫతు సమస్య యేమగునని మీకు తెలియదా?

"కష్టము లన్నియును పోయి, మంచునిచ్చి సూర్యకాంతి
గాన్పించుచున్నటులు నాకు దోచుచున్నది. భారతదేశమందు
ఇస్లాము మోక్షమును బడయ చేయగలము. సింహళములోగూడ
లేవే చేయవచ్చును."

"కాలిఫా తన్ను అధికారమును తొలగించుచు అంగోరా
ప్రభుత్వము చేసిన యేర్పాటు మీకు తృప్తికరముగ నున్నదా?"
అని మొకతాలీనిధి యడిగెను.

"మూరాయివారము కెడలకుకును యేమియును జెప్పజా
లనని ఆయన చెప్పెను. "మనకు యిక్కడ నుండుటచేత అచటి
పరిస్థితు లెట్లున్నదియు తెలియజాలదు. ఇది మహమ్మదీయప్రపం

చమోతుమార్తము సంబంధించిన స్వరాజ్యోదయ మగుటచేత మేము
పరిష్కరింపగలమని చెప్పగలము."

ఆయన అధ్యక్షాంశులో బ్రతుకున్న యెన్నార్లను నిందను
గూర్చి, అదియంతయును సర్వావధముని మొ తాలీగారు చెప్పిరి:-

"అధ్యక్షాంశుము కెడల బ్రిటిషుప్రభుత్వము కొరకొరగ
నున్నదని కొందరనుటలుల మీరు నమ్మెదరా?"

"అదిచాల దుండవ్వము" అని ఆయన చెప్పెను. "భార
తదేశమును తృప్తి పరుచు నేడల ఇంగ్లాండు ఆ
ప్రతిష్ఠాము నుండగాని బోలి విట్యులనుండి గాని యేమియును
భయపడవక్కరలేదు. అట్లు కావచ్చునో ప్రపంచమునందు కాం
తియుండ నేరదు."

భారతపరిస్థితులు

భారతదేశ మందు రాజకీయపరిస్థితు లెట్లున్నవి అడు
గా మొకతాలీగారిట్లు చెప్పి:-

భగవంతుని దయవలన భారత దేశమందు మేము వికస
త్వముతో నున్నాము. కాకినాడ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిజయము
ను బడసెను. ప్రతివారను తనతనములో నున్న దిగియును జెప్పి
కల్లకటములేకుండ అప్పుడప్పుడు కోపాలు వచ్చినను చర్చించి
మేము దమును ఒకవిషయమునమాత్రము యేకాభిప్రాయమునై
తిమి. మేముదరమును భారతదేశముల మనియు, భారతదేశము
స్వాధీను నొందవలెననియు యేకభావమును బడసితిమి. కిలాఫ
తు పంజాబు అవకాశముల చక్కబడవలెనని మేము కోరెతిమి.
అందునందే మేము కలహములను తగవులను కట్టిబెట్టి పొందు
వుట మహమ్మదీయులు నిట్లుంటి పార్సీలు, జెయిలులు అంత
రము ను యేకమై సంగంభము ను
యిగిరవరకును కొనసాగించుటకు సిద్ధపడితిమి. రెండుమానములలో
పలనే భారతదేశమునందు మహద్విప్లవముల గనుగొనగలము.
బ్రిటిషుప్రభుత్వము భావములెన్నోని వెంటనేమాకాయకడను
మహాత్మా గాంధీ గద్దవ పోయి సంధిపరతులను కోరుకని వాన
కట్టి పవర్తము గలదు. మేముభయముగ కాంతి ప్రయోగము.
కాని బలవంతులగు పోరాటముతోనడి దించియెడల చచ్చేవర
కును దాని అంత చూచెదము. భగవంతుడు మహానుభావు
డున్నాడు. అల్లాహ్ అక్కను, మహేమాకిరం, హిందుముగల్గా
నకి జెయి, సత్ శ్రీఅకారో, సర్వశేషమును మహాత్మా
గాంధీకి జెయి."

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఫలితముగ భారతరాజకీయ పరిస్థి
తు లెట్లున్నవి యని ప్రశ్నించగా మొకతాలీ గారిట్లు చెప్పి:-

"కాకినాడి కాంగ్రెసు అత్యుత్త విజయమునందే నానమ్మ
కము. అన్నిపక్షములవారును యేకమై. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ
మును తడవేయకతో కొనసాగిం ప గ ల వ రి గ్ గ ం గు
కవిటి యెన్నుకొనబడినది. బానుకూరి పక్షమును గూర్చి కొ
న్ని సందేహము అందగా కాంగ్రెసు, మహాత్మునిచే స్థాపితమగు
దౌర్జన్యహీన అవసరమార్గమును విడనాడజూ యని
సందేహము రాగా కాంగ్రెసు దౌర్జన్యరహితఅసహనధర్మమునే
అనుష్ఠించుననియు, అట్టి మార్గము గలగలేదనియు ఒక
తీర్మానము గావించబడెను. స్వరాజ్యమునకును కాంగ్రెసు
యెట్టియుత్తరవును యిచ్చియుండలేదు. వారలకు కావసరభా
వ ప్రవేశవిషయములకు సంబంధించినంతవరకే కాంగ్రెసు కార్యక్ర
మము మామకావలసివచ్చెను. లేవనన్నతో కాంగ్రెసును స్వరా
జ్యమునకుతో గాని వారికావసరభల విషయముతో గాని యెట్టి
సంబంధమును లేదు.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు భారతదేశమంతయును పం
చాయతులు, పాఠశాలలు, కళాశాలలు, స్పాత్కరీయమున్న వాని
స్థాపించుట కవకాశము గలదు. దేశము కాన నోల్లం ధు న
విజనకు గడంకుటకు యిది ప్రయోగ్యములలో కొన్ని యగును.

ప్రతిరూప ప్రభుత్వము

"కాంగ్రెసు వాంఛికములనీడేగున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వ
ములోబాటు ప్రతిరూపప్రభుత్వమును నాగించు మాజనకాల్చి
మీ అభిప్రాయమేమి" అని మొకతాలీనిధి అడిగెను. మూలానా గారు
యిట్లుపత్కర్తర మిచ్చిరి: "మాకార్యక్రమమునకు అర్థము ఇచ్చి
యాలో బుర్రాకట్టిట్ ప్రభుత్వమునకు ప్రతిరూపముగ ప్రభుత్వ
మును స్థాపింపగోరుదు. కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును
కిదియే యర్థము. విలే దేశములో స్వార్థకార్యకర్తయెంతవరకు
నాగించునదియు బట్టి యీ విషయ మాధ్యాపదే యుండును
మేము నిర్మాణకార్యక్రమమును యిప్పుడు చేయుచున్నట్లు చే
యవలెనని నాకలంపు. పాఠశాలలలోనిపిల్లలను వానిని విడి
ది రావలసినిగ కొరెదము. అట్లు వచ్చినవారలకు యితరపాఠశాల
లేర్పరచెదము. ప్రభుత్వశాస్త్రాధిపానములకు పోగద్దని ప్రజలను కో
రెదము. అందులకుగాను స్వంతకోర్టులను బెట్టెదము."

"కిలాఫతు ప్రశ్న మాటయేమి?
అవును, కాంగ్రెసు దీనిని ముఖ్యతీర్మానములో నొక
భాగముగ గ్రహించెను. కాంగ్రెసు కోరునది స్వరాజ్యమును,
కిలాఫతు కరిమూరును, పంజాబు అవకార నిర్మియు
ముతము."

"అంగోరాను కొత్తగ ప్రారంభించబడిన ప్రభుత్వము
వలన టర్కీ గాంచిన అభివృద్ధినిగూర్చి మీ అభిప్రాయ మేమి"
అని ప్రశ్న చేయుటచేను.

"మేము భారత మహాత్మదీయులమును, ప్రపంచము నం
దలి మహమ్మదీయులందరును గూడ ప్రశాస్త్రమృత్యుకర్తము
నందు విశ్వాసము గలవారము. మా మరణమునందే ప్రశాస్త్రా
మృత్యు మైసది. టర్కీలో స్వతంత్రప్రభుత్వమును స్థాపించు నుద్దే
శము మాకు యిచ్చెమే. ప్రాచ్యదేశప్రభుత్వమును గూడ ప్రశా
స్త్రామృత్యుకర్తమై స్థాపితవలె నని మేము కోరెదము. టర్కీ
లో కేబిల్లీను స్థాపించుటవలన కాలిఫాత యెట్టిపక్షములేను. ఆ
యిన ఇస్లాము మతాధికారమును గల్గియుండి పరిశ్రమల
నున్ను, జరిగెను ఆంబును అరేబియాదేశమును క్షీయిచువాధ్య
త గల్గియుండును. అంతేకాని టర్కీలోనిపిల్లలను స్థాపించుట
వలన ఆయన ధర్మమున కెట్టిభంగమును గలుగదు. ఇతరమహా
మ్మదీయదేశములలో తొలిప్ర, కాబూలులలో రిపబ్లికు ప్రభుత్వ
ములను ఒకచేర్ స్థాపించినను కాలిఫాత కెట్టిభంగము నుండవో
దు" అని మూలానాగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

భారత కార్మికులు

భారతదేశమునందు కార్మికోద్యమము ముగ్ధి యగు
గ, అని మాజనోద్యమమునందు యిప్పుడే ప్రారంభించబడినది
యను డాక్టరు కిలాఫతు గారు చెప్పిరి. అది తుదకు యెట్టిమాపము
దాల్చునో యాగందర్శనమున జెప్పబడవచ్చును. కాని అందువలన
కాంగ్రెసుకు బలము గలుగునని మాత్రము ఆయనకు వర్తకము
గలదు. "కార్మికోద్యమమును ప్రజాసమ్మతముగ నారి అధికార
మునందు దుండుటకుల మేము చేతుగోరెదము" అని గూడ ఆయన
చెప్పెను.

స్వయంసహాయము

ఇంగ్లాండులో కార్మికప్రభుత్వము వచ్చునెడల భారత
దేశమున కామార్తము మాయముచేయబట్టనని విశ్వలించెదరా?
నాబట్టుకు నాకు విదేశీయసహాయమునందు నమ్మకము
లేదు. విదేశీయు లేమోసహాయము చేయవలసి అకపెట్టుకొని మన
ము చాల కష్టముల బొందితిమి. భారతదేశము స్వీయబలమునై
నాధారపడియే స్వరాజ్యమును సంపాదించుటలను. మనమే మర
స్వస్థమును త్యాగము చేయ నం నీ ధ్యం ల మై అట్టి
నిర్భయముతో లేవండిన యెడల ప్రపంచములో నేదేశముగాని
మంత సహాయము చేయజాలదు. కార్మిక పక్షమునందు నామి
త్రము గలదు. కాని భారతదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు
కార్మికపక్ష మైసను యేపక్షమైనను ఇంగ్లీషువారిచే భారతదేశ
మున్ను ముందు ఇంగ్లాడు చేమము నాలోచింపజేసి యుండు
ను. అని ఆయన చెప్పెను.

యలమంచిలి డి. ము. కోర్టులో

O. P. 11/23
విటివనకు:- బాద జన భాగ్యరథావు
పిటివనకు తనభాగ్య తేటు శేషమునకే 1-4-20
తేదీన కనకగిరి వెంకట్రాజు వ్రాయించియిచ్చిన రు 3500-0
లు ప్రోనోటు బాకీ విమూలు చేసికొనుటకు రు 3000-0
certificat యిప్పించవని కోర్టులో పిటివను వాఖ్యుచేసి
నాడు. అందుకు విమూలుగా ఆక్షేపణలు వచ్చియెడల 2-2-24
తేదీన పగలు 10 గంటలకు తెలియజేసికోరెను.
ఎ.కుంచిలి } జి. పి. జగన్నాథం
4-1-24 } ప్రిదత్

కాకినాడ ప్రె. డి. ము. కోర్టులో

అసలు నెం 253 of 28
వాది:- బొండాడే తల్లయ్య, సా. జగన్నాథపురం.
ప్రతివాదు:- కడించర్ల నువ్వారావు వల్లెరా, సా.
కాకినాడ.
యా నెం.రు ప్రతివాదుపంపు వాది పోనోబుబట్టి
వావా తీసికొని వచ్చియున్నాడు. కి దో ప్రతివాది కడించర్ల
విక్రయాధం అప్పీలుకన్నని మిత్రిం ది 15-1-1924 వాయిదా
అయివున్నది.
మకాం కాకినాడ, } దువ్వూర్తి కృష్ణమూర్తి,
7-1-1924. } వాది ప్రిదత్.

మృతులతో సంభాషణము

ఆధ్యాత్మిక శక్తిని గూర్చి సర్ ఆలివర్ లా డి ఆర్ బి ప్రాయము

“మానవులు తరితో ప్రాయశఃపదము, జాతితో మాట్లాడటండు, చిత్తుచు క్రిత్యము వారల సంపదము, ఒకరికొకరు ముసాసాక్షిగ సంతకముల బంధువులు యెట్లుసాక్షిమే మేము త్వరలో కనుగొనగలము. చచ్చిపోయినవారు గూడ ప్రతియున్నవారిలో ఆరునోహర్మమున మాటాడగల ప్రకృతి నిర్దహ్యములను గూడ మేము తెచ్చుకొగ తెదకీ చూచెదము. నేను నాజీవితమంతయును యామార్గములను వెల్లడింపకే ధావనోనితిని. లోబుకు లోబు అనివయములు క్రొత్తది యెక్కడగ దెలియుచున్నది.”

ఈసభ్యు (వర్మింకగా సర్ ఆలివర్లాడ్ యివివములయె యెట్లుచెప్పెను. ఆవృత్తమున కాన్త్రువేత్తయైనవాడు ‘భూతి మునుగూర్చి యెట్లు నమ్ముచున్నారో నమ్మకము వానినిగూరించి యేమని వివరించు దెల్పవలయు అడిగెను.

ఆ ప్రకృతి ప్రకృతి తరమున సర్ ఆలివర్గారు చెప్పె న్నిట్టింగనము నిట్లు చెప్పెను: “నేను నమ్ముచున్నవేత్తను. ప్రపంచమునందు నెన్ని ప్రతివాదికిని కారణముగలదని నమ్మెదను. ప్రతి ఫలితమునకు కారణమునందునని నాకు దెలియును. కారణవివరణములు లేకుండ నెంతటి అసంభవమును మూలమునందునని ప్రకృతి యేర్పడినట్లును. భౌతికశబంధ మగు ప్రతి కారణమునకును భౌతికకారణ ముండును. ఈ విషయమున కాన్త్రువేత్తలందఱు నింగీకరించెదరు. ఆధ్యాత్మిక కార్యములన్నిటికిని గూడ యిట్లే ఆధ్యాత్మికకారణము అందవలయును. ఈ విషయమున ఆధ్యాత్మికవేత్తలందఱును ఏకీభవించెదరు.”

“ఈ ప్రాథమిక సిద్ధాంతములందు కాన్త్రువేత్తలను ఆధ్యాత్మిక తత్వవేత్తలను జెప్పవలసినిగింపజేయుగల సభ్యుమే. కాకున్నయెడల మన కారణ వాదిత్వజ్ఞానమునంతన పనికిరాదని త్రోసివేయవలయును. వితే భౌతిక ఆధ్యాత్మిక విషయములు కలయున్నచో ఆవిషయముల దెలిసికొనునపుడే మనకు తీసుకొను కలవరమును వచ్చును.”

భౌతికపదార్థమునందు ఆధ్యాత్మికశక్తి బయలుదేరునప్పుడును, కఠినము మేధస్సునహాయితో భావమును గల్గియుండునపుడును, అత్యుపాసనములు భౌతికము అగునపుడును, యివి యేమాటలన, క్రొత్త నూత్రములనల యెట్లు గలుగుచున్నవో తెలిసికొనట అవసరము. అవి అట్లు జరుగుచున్న మాట మూత్రము నిస్సంశయము.”

మనో బలము

మానవులు మనోబలములను భౌతికపదార్థములను తన ఇష్టము వచ్చిటుల నుండివేయును. భౌతిక ఫలితములుగా నిండునట్లు చేయునది ఆభౌతిక ఆధ్యాత్మికకారణ మేదియో గలదు.

“మనోబలమే నిజముగ నున్నయెడల మృతపదార్థమును చెప్పింట్లు సంవలను బొందుటలు చేయవలెదల, పదార్థమును నది మృత్యునోటి కేతుండ స్వప్రయోగము నేలజేసికొనరాదు? అట్లు జేసికొనగలదనియే చెప్పవలయును. ఒకరి మనోబలము మరొకరి మనోబలమునై ప్రయోగింపవచ్చును. దానికి ప్రకృతిపదార్థముతో సంబంధము లేకపోవుటవలన చక్కతయే మాత్రము కర్గణండ్ నెంతయోమైనను మెటలీ ప్రయోజనము చేయగలదు.”

“ఈ విధముగనే యెన్ని మెల్లదూరమునందున్నను, ఒకరి మనస్సుఇంకొకరిమనస్సుతో మాటాడగలదు. ఇదేవిధముగ ఈ భౌతికతరమునకు ధరించని మనస్సు గూడ, అదిగా మృతకఠినిని అత్యగూడ పజ్జిచెయున్న వాని మనస్సుతో మాటాడగలదు.

జాబులు

వశ్యమృత్యుజ్ఞానా బాలీయోపసంఘము

వశ్యమృత్యుజ్ఞానా బాలీయోపసంఘ సమావేశము ఈ నెల ౧౨ వ తేదీ శుక్రవారము, బెజవాడలోని శ్రీయుత అయ్యశేఖర శాశ్వతశాస్త్రపంతులుగారి యింటిలో జరుగును గనుక సభ్యులెల్లరు వయచేయి వ్రాగింతులు.

బాల్గోలిలో నిర్వాణకార్యక్రమమును గురించి జరిగిన తీర్మానానుసారముగ ఆంధ్రదేశములో ఏమియందులను గురించి ప్రస్తుతము తీర్మానము వయచేయి వలయున్నది, ఏయే పద్ధతులను కొనసాగించ వలయున్నది, యొకనిజేదికనును తయారుచేసి ఆ. భా. బా. సంఘమువారికి కంపుటగుగా “మిజిల్లాలో చేయవలసిన పనియేమిగలదో, అందులో ఎంతవరకు చేయి పండితులుగ నున్నారో, మిజిల్లాలో పనిపూర్తిచేయుటకు వలయుసాధనములేవియో, తప్పింకగా కార్యవహారీకను దయారు చేసి ది ౧౬ తేదీ ఉదయములో పంపవలసినవి, ఆంధ్రవాచ్చి బాలీయోపసంఘమువారు తాకిదు వారిచేయించియున్నారు. కనుక సభ్యులెల్లరు తప్పక వయచేసి ప్రైవేటుకొను తయారుచేయించగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

పేట బావయ్య

సమావేశకార్యదర్శి

వశ్యమృత్యుజ్ఞానా బాలీయోపసంఘము-బెజవాడ.

ఆంధ్ర విద్యుత్ ఫలములకు విజ్ఞప్తి

కాంగ్రెసు వారములో కాకినాడయందు జరిగిన ప్రథమ అఖిలభారత విద్యుత్ ఫలములసమావేశములో నితముగా అఖిలభారత ఫల సంఘమును నెలకొల్పటమే తీర్మానించబడినది. వివిధరాష్ట్రములలో గూడ నవేరితీ, దాని యాజమాన్యముక్రింద సంఘము నెలకొల్పటమే నిశ్చయింపబడినది. కాంగ్రెసు మహాసభ కూడ ఈ సంఘము నెలకొల్పటమే తీర్మానింపజేయునది నంగీకరించెను. విద్యుత్ ఫల సంఘము కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి యాజమాన్యముక్రింద ననువుటకును, నిర్వాహకవహారము లన్నియు సంఘములోనే నిర్వహించుటకును సంగీకరింపబడినది. విద్యుత్ ఫలసంఘమును నిర్మించి, పనులు కొనసాగించుటకుగాను తొమ్మిండుగురు నిర్వాహకవర్గముగా నేర్పరుపబడిరి. ఆసంఘమునకు జవహర్లాల్ నెహ్రూపండితుడు అధ్యక్షులుగాను, డాక్టరు హిందూకారుగారు కార్యదర్శిగాను నుండురు. అదే సమయమున కాకినాడలో జరిగిన ఆంధ్రవాచ్చి కాలంటియరుల సభలో, మనరాష్ట్రములో పనిచేయుటకు ఈకిందివారిని కార్యనిర్వాహకముగా నెన్నుకొనిరి. మనరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు శ్రీ గంటలకూడెం తమారరాజాగార్యక్షులుగను, శ్రీ బొంధస కాకినాడుని శాశ్వతశాస్త్రాచార్యుగారు సాధ్యక్షులుగను, అయ్యారి వేంకటరమణయ్య, కళా వేంకటరావుగారు కార్యదర్శిలుగను ఉండురు.

ఈ నూతన విద్యుత్ ఫల సంఘావళ్యకరము గూర్చి వివరములు చిత్తచేయవలసినయవసరము లేదు. మన పరిస్థితులలో విద్యుత్ ఫలములను సుకీర్తులుగా నుండుటవసరము. అందుకొరకు మన మొక స్థానాసంఘగా నేర్పడవలయును. మాలానా మనా మృదాలిగారు కాంగ్రెసు ఆధిపత్య ములగీరించి మాట్లాడుచు, మనలో సహాకరియో, సేవాకరణింకరియో మిమ్మిటముగా మన్నను మనలో నుకొను లేదని వక్కాణించిరి. మరుటి లోబున జీవభక్త మెంటుపువచ్చి పంతులుగారు, ఆంధ్రదేశములో ఈ స్థాన సంఘగా నేర్పడ వలసిన విద్యుత్ ఫలముల జట్టిను తయారు చేయు మని మాతో చెప్పిరి. ఈ సంఘములో జేరదలచినవారు అనామూదావారు ప్రమాణపత్రము సంతకము చేయవలయును. మిగిలినవిషయములు ముందు ప్రయత్నమున. ఇందు జేరదలచినవారు లెల్లరు నై ప్రమాణపత్రము సంతకముచేసి యాదిగురు చిరునామాకు పంప చేయునట్లును. కాంగ్రెసులో విశేషానుమతిగను, ఆధికారులుగను, సహాయసేవానులుగను వనిచేసినవానిని, తమ తమ దళములలో వారిని ఈ విషయమై ప్రోత్సహింపవలసి, సహాయము చేయగలరున్నాను. రాజావు కాశీబొంబునకనుయములో అకాలిలలో సమముగా నుండగలరని మనామృదాలి గారు రాకించిన యాంధ్రసోదరులు, నేను నమానోత్సాహముతో మన కాంతి ప్రోత్ససంఘములో జేరదు రని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్ర విద్యుత్ ఫలసంఘము. కళా, వేంకటరావు ముక్కామల, గోదావరి జిల్లా.

కృష్ణాజిల్లా, హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల సమావేశము కు విజ్ఞప్తి

కృష్ణాజిల్లా హిందూఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల సమావేశము ప్రథమసమావేశము 27-5-28 తేదీన బెజవాడలో శ్రీ వే. రాంజీరావు పంతులవారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుగబడినది.

జిల్లావిద్యుత్ సమన్వయకాన్ఫరెన్స్లో మాజీజిల్లా ప్రాధినిధ్యముకొను ప్రముఖులగు నానుభూతిసంఘములకు నిర్వాహ్యు చేయబడి యున్నది.

జిల్లాలోనితమ తాలూకాసంఘములు ఏర్పాటు చేయవలయునని కోరియున్నాము. ఆ ప్రకారము కొన్నిచోట్ల జరుగుచున్నది. క్రిందచోట్లకువల త్వరలో ఏర్పాటుచేయి వలయునని కోరుచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా మాజీజిల్లా ద్వితీయ సమావేశము మే నెలలో జరుపవలసి యున్నది. ఆసమావేశమునకు ముందు జిల్లాసంఘమునకు, తాలూకాకుగాని రేంజీకిగాని ఇద్దడచొప్పున కార్యనిర్వాహకసంఘము ఏర్పడి కాన్ఫరెన్స్లో చేయి ప్రాధినిధ్య మెంబర్లను ఎన్నుకొనుటనుగూర్చియు సంఘముయొక్క కట్టుబాటును గురించియు ఆలోచించుటకు ఫిబ్రవరి నెలలో సమావేశము జరుగవలసి యున్నది.

కనుక మిత్రాలూకా లేక రేంజీలసంఘములకర్తవ్యము జిల్లా సంఘమునకు మెంబర్లను ఎన్నుకొని తెలియజరచవలసినదిగా కోరుచున్నాము.

కొ. వేంకటరమణయ్య,

కార్యదర్శి

పోరంకి } కృష్ణాజిల్లా హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ కృష్ణాజిల్లా పాఠశాలల సమావేశము సంఘము

నోటిసు

ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టుమునసపుకోర్టు ఆస్పలు నెం 878/1928

వాదులు:—(1) లింగంశెట్టి వారయ్య (2) గాధంశెట్టి నుబ్బశ్య. సాకికా ప్రొద్దుటూరు.

ప్రతివాదులు:—(1) యమ్మడి (2) వైపు (2) రామస్వామి సాకికా వెనగొండ తాలూకా లోషెర్.

వాదులు ప్రతివాదులు వై ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో ప్రోహాటు కావలసి 15-4-0 లకు వై సంబంధ వాదనచేసి వున్నాడు. నడద నెంబరు 17-1-24 తేదీకి ప్రతివాదులు వాదన అడుటకుగాను వాయిదావేయబడినది నడద వాయిదానాటికి ప్రతివాదులు వాదనకానియెడల యెత్తుపాట్రిగా డిక్రీ చేయబడును.

ప్రొద్దుటూరు } 9-1-24 } డి. కృష్ణరావు వాదుల క్లీకులు

సక్సెస్ దంత చూరము

పండ్లను శుభ్రముగా నుంచుటకు దీనినే వాడవలయును.

ఇది సుగంధితు వస్తువుల తో నే తయారు చేయబడినది. పలు నొప్పి మొదలగు పక్ష సంబంధమైన సకల వ్యాధుల నిది పోగొట్టును. దీనిని ఉపయోగించి శుభ్ర నీటితో నోటిని శుభ్రము

చేత ఏవ్యాధియు రాకుండుటయే గాక నోరు ఎల్లప్పుడును శుభ్రముగా నుండును. తమ బంధు మిత్రులకును దీనినే వాడవలసి చెప్పండి. దీని నుపయోగించుట వర్జన ఇంఘూరు చేయుటకు సమ మగును. డబ్బీ (ఒక నెలకు కావలసిన మార్గము గలది) ౨ అణాలు. ఒక డబ్బీను తూ. ౧-౪-౦.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ, ఆలంగార వీధి, తిరువల్లి క్కేటి, మదరాసు.

కలరామాత్రలు

కలరా వేగునలెనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. కలరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల య 0-6-0. అమ్మకొంజనము డిబో, మదరాసు - బొంబాయి.

Table with 3 columns: Medicine Name, Quantity, Price. Includes items like ఎడకటిక్ పాకెట్లు లాంపు, తూర్తి నెలు 18, 2-0-0, etc.

మినియెప్పి కిడ్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

మా ఔషధముల క్యాటలాగును యి కాముగా పంపబడును
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదారకును

చక్కనిదబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మాసి (లిమిటెడ్) 185, మాంటు రోడ్డు, మదరాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనతి బి. ఏ. ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.
అనుమతిచెందిన మూలధనము రూ 300,000. వసూలైన మూలధనము రూ 1,30,054.

5000 న మోనాలు ఉచితముగా పంచి పెట్టబడును

సాటిలేనటువంటి, పూర్వకాలపు శాస్త్రయుక్తమగు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు
స్వచ్ఛముగా తయారుజేయబడును. మేము తయారుచేసినది మిక్కిలి మరుకు గలదని, స్వచ్ఛమైనదని
నమ్మించుటకు, ఉచితముగా నమోనాలు పంపుటకు సిద్ధమవుచుకొంటిమి.

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస

కుభ్రతను, దోషరహితమును సాటిలేనిది. ప్రతివానికి మంచి బలపథ ఔషధము, పుష్టికరమైనది. శరీరప్రకృతిని బలపరు
చును. ఆకలిని వృద్ధిచేసి దేహమును పెంచును.

దుర్బలము గల ప్రతివరమును, దగ్గును, చలి, ఉబ్బసపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలశంక, వృద్ధాప్యము మొదలగు
రోగములకు ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, రుతువులేని స్త్రీలకు, గొడ్డుతనము తొలగించును.

కాడలివర్ ఆయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.

ధర:—10 తులాలు (20 దినములకు వాడవలసినది) రూ. 1/- 40 తులాలు రూ. 3/-

కాటలూగులు కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు:—మెర్రు అర్విస్ అండు కో., నెం. 176, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మెర్రు థాథా అండు కో., 160, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

1110

మా ఔషధములవల్ల గుణము లేనిచో సొమ్ము వాపనివ్వబడును

మా ఔషధములు పరిపూరించువారికి, యివ్వకు వైద్యులతో అవసర ముండదు. రోగులకు,
విశ్రాంతి చాలా మంచియు నిచ్చును.

ఆకృత్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!!

తరుణామృత లేహ్యము:— యీ దివ్య ఔషధము అంబర, శ్రేష్ఠమైన
వనమాలికల జేర్చి, మిక్కిలి కుద్రముగా తయారు

చేయబడినది. ధాతువును వృద్ధిజేయును. శుక్లనవ్వును, బలహీనము, మూత్రవ్యాధి, నపుంసకత్వము

మొదలగునాటికి తప్పక గుణమిచ్చును. మరియు ఉష్ణ సంబంధమైన వ్యాధులు మూలవ్యాధి, గ నెరియా, మొదలగు స్త్రీ సంబంధమైన
వ్యాధులు ఇతర వ్యాధులతో అనవసరములేకనే దీనిచే నివారణయగును. స్త్రీ, పురుషులు ఆచారవృద్ధులు సహా నిస్సంశయముగా
సేవింపవచ్చును. 20 తులములు గల డబ్బీ 1-కి రు 0-10-0. పోస్టుఖర్చులు చేయ.

అమృత దీపన్:—అన్ని యిండ్లయందును మాఖ్యముగా నుంచుకొనబడినది. నకలనిధి జ్వరములు, కలరా, స్టేసు,
ఒడలు, నొప్పులు, దంకినూలు, చెవిపోటు, నేత్రరోగములు, స్త్రీలకు ఋతుశాలకుండు

కలుగునొప్పులు, కడుపుకోసి బల్లలు, కడుపునొప్పి, అజీర్ణవాతము, దగ్గులు, రక్తమసము, పార్శ్వకోప్పలు, తామర, గజ్జి, దురద,
జలుబు, రుదోషి, తక్షణము నివృత్తించును. అనుపాన విశేషములవల్ల యింకను అనేక వ్యాధులు నివృత్తి మను ఒకచుక్కను
తాంబూలముతో సేవించిన నోటిదగ్గరమును పోగొట్టి మంచి మదాననిచ్చును. కఫమాహరించి, స్వరమును వికసించును.

గాయకులకు చాలా మంచిది. సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టు ఖర్చు చేయ.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రీజ్ కోంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెస్ వైనేడు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యగారు అండు
బడ్డెస్ నెం. 18 బండగవీధి మద్రాసు, 3. ఆర్ పార్థసారథి టెట్టి, రాధాబజారు హిస్టారికల్ యెగటు, చైవాపేట,
మద్రాసు, 4. నాటం రామలింగయ్యగారు మెయిన్ రోడ్డు కాకినాడ, 5. తూతా. రామారావు సోదాఫ్యాక్టరీ, యెల్లూరు, కృష్ణా
జిల్లా 6 స్వామి టెట్టి శ్రీరాములు, బట్టగొట్టువారు, బెజవాడ,
మద్రాసు. మా ఔషధములు హిందూదేశమునందు ఎల్ల చోట్లయందును అమ్ముబడుచున్నవి. ఏజంట్లుగా నుండగోరువారు.
శుభిగుణ విలాసమునకు వ్రాసిన వరకులు తెలుపబడును.

తంజివిలాసం: వర్యాపామిడి. ప్రొవైటరు, డాక్టరు యం. బి. ఆర్. వర్యా, పామిడి, (జిల్లా-అనంతపురం)

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆశుమన్ను, అంబు, ఆరోగ్యము మొ
దలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో
నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-
వైద్యవిద్య కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

కాజువైద్య నారాయణజీ కేకవడి

27 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లనవ్వును తప్పక తగ్గించును. బలహీనతపోగొట్టి, బల
ము కలిగించును. శుక్లమేహమువల్ల కచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము
అనుబాదా యీదుదులల్ల తగ్గును. శుభివ్యాధులవలన చెడినరక్త
మును బాగుచేయును. శే రు 0-4-0.

శ్రీ గ లేహ్యం

విశ్రాంతిగలవై తగ్గించు ఆస్థితమందు. కథ్యములేదు.
డబ్బీ రు 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం-గోదావరి జిల్లా

“బైరాగి చిటికీలు” 1098

పోస్టుఖర్చు సహా 2 ప్రతులు రూ 1, ఒకప్రతి 0-11-0

ఇందు గొప్పమహాత్ములవలన సంపాద్యమైన అనేక
పరమహంసస్థితులు, శుద్ధిక్రియలు, అద్భుత వైద్యరహస్యములు
గలవు. ఈ గ్రంథము ఆలోచనకాంక్ష మై ప్రయోగించబడినది.
ఇది ప్రతియింటను తప్పక వుండేతగినది ఎల్లవయసు బోధపడును.
ఇందలి పరమహంసస్థితులు చేసి శుభింపుడు. 1098

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము, విజయనగరం.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరిని అయిదుతూటలు సేవించిన పట్టు విధపు జ్వరములు.
చలి పురాణాంజనములు మొదలగు సమస్త జ్వరములు మానును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలపాలిటి సంచీవి:— మేహము, నిశ్వాస, పుష్ట
నవ్వును, నిస్సత్తుక, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి
మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంఠిని, పీర్వవృద్ధిని. తా
పొచ్చి, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.
డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (తెలివ)

రోజుపున్న లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును సోగొట్టి
శాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతాంజనము.
15 తుల డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0.

పి.కె. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలివీ, నెల్లూరు జిల్లా